

Bezpečnost osob a jejich majetku v obci Strání

Alena Kozumplíková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena Kozumplíková**
Osobní číslo: **L12248**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Bezpečnost osob a jejich majetku v obci Strání**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární rešerši k zadanému tématu.
2. Provedte posouzení současného stavu bezpečnosti osob a majetku v obci Strání.
3. Analyzujte rizika ohrožující bezpečnost osob a majetku v obci Strání a navrhnete opatření na zkvalitnění bezpečnosti.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] BRABEC, František. Bezpečnost pro firmu, úřad, občana. Vyd. 1. Praha: Public History, 2001. ISBN 80-86445-04-06.

[2] PROCHÁZKOVÁ, Dana. Ochrana osob a majetku. Praha: České vysoké učení technické, 2011. ISBN 978-80-01-04843-6.

[3] PROCHÁZKOVÁ, Dana. Strategické řízení bezpečnosti území a organizace. Praha: České vysoké učení technické, 2011. ISBN 978-80-01-04844-3.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

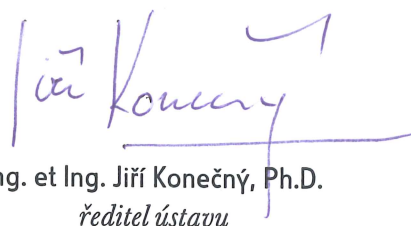
Termín odevzdání bakalářské práce:

16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 4.5.2015

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

KOZUMPLÍKOVÁ, Alena. *Bezpečnost osob a jejich majetku v obci Strání*. [Bakalářská práce]. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení; Ústav krizového řízení. Vedoucí: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: Bakalář (Bc.) v programu: Procesní inženýrství, studijní obor: Ovládání rizik. Zlín: FLKR UTB, 2015. 60 s.

Bakalářská práce se zabývá posouzením bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání. Teoretická část je zaměřena na vymezení základních pojmů, právních předpisů a nejvýznamnějších složek zabezpečujících bezpečnost osob a jejich majetku. Praktická část se zabývá posouzením současného stavu bezpečnosti v obci Strání, provedením analýzy bezpečnosti pomocí diagramu příčin a následků a pomocí SWOT analýzy, dotazníkové šetření, a navržení opatření na zkvalitnění bezpečnosti v obci.

Klíčová slova: bezpečnost, majetek, obec, ohrožení, osoby, Strání, riziko

ABSTRACT

KOZUMPLÍKOVÁ, Alena. *Safety of Persons and Their Property in the Village of Strání*. [Bachelor's thesis]. Tomas Bata University in Zlín. Faculty of Logistics and Crisis Management, Crisis Management Institute. Leader: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Level of professional qualification: Bachelor (Bc.) in the program: Process Engineering. Department study: Risk Control. Zlín: FLCM TBU, 2015. 60 pgs.

Bachelor thesis deals with assessment of safety of people and their property in the village of Strání. Theoretical part focuses on definitions of basic terminology, law and the most important components securing safety of people and their property. Practical part deals with assessment of current state of security in the village of Strání by analysis performance of security through cause and effect diagrams and using SWOT analysis, questionnaires and proposing of measures to improve safety in the village.

Keywords: safety, property, village, threat, persons, Strání, risk

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, Ph.D. za jeho vstřícný přístup, odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při vypracování této bakalářské práce. Velké poděkování patří také mým blízkým za podporu po dobu studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 CÍL A METODY ZPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	10
1.1 HLAVNÍ A DÍLČÍ CÍLE PRÁCE	10
1.2 METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
2 BEZPEČNOST OSOB A MAJETKU	12
2.1 ZÁKLADNÍ POJMY OBLASTI BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU	13
2.2 SYSTÉM ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI OSOB A MAJETKU	15
3 PRÁVNÍ PŘEDPISY NA ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU.....	16
4 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SLOŽKY K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU.....	19
4.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	19
4.2 OBECNÍ (MĚSTSKÁ) POLICIE	20
4.3 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	21
5 FORMY OCHRANY OSOB A MAJETKU V OBCI.....	23
5.1 FYZICKÁ OCHRANA	24
5.2 TECHNICKÁ OCHRANA.....	25
5.3 KOMBINOVANÁ OCHRANA.....	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
6 BEZPEČNOST OSOB A JEJICH MAJETKU V OBCI STRÁNÍ.....	27
6.1 KRIMINALITA V OBCI STRÁNÍ.....	28
6.2 ZÁSADY HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ZLÍNSKÉHO KRAJE	33
6.3 BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU V OBCI STRÁNÍ	34
7 ANALÝZA RIZIK OHROŽUJÍCÍ BEZPEČNOST OSOB A JEJICH MAJETKU V OBCI STRÁNÍ.....	35
7.1 ANALÝZA BEZPEČNOSTI OSOB A MAJETKU V OBCI STRÁNÍ POMOCÍ DIAGRAMU PŘÍČIN A NÁSLEDKŮ	35
7.1.1 Povodně a záplavy v obci Strání	37
7.1.2 Požáry v obci Strání	37
7.1.3 Krádeže v obci Strání	38
7.1.4 Veřejný pořádek v obci Strání.....	39
7.1.5 Dopravní nehody v obci Strání	39
7.1.6 Trestná činnost páchaná na seniorech v obci Strání.....	39
7.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	40
7.3 SWOT ANALÝZA BEZPEČNOSTI V OBCI STRÁNÍ	47
8 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ NA ZKVALITNĚNÍ BEZPEČNOSTI V OBCI STRÁNÍ.....	50
ZÁVĚR	52
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	57
SEZNAM OBRÁZKŮ	58
SEZNAM TABULEK.....	59
SEZNAM GRAFŮ	60

ÚVOD

Trvalý pocit bezpečí je jedním ze základů spokojeného života občanů a jejich vztahu k prostředí, ve kterém žijí. Rizik, které ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí, je celá řada, s některými se setkáváme v každodenním životě a jiné nás překvapí, přijdou náhle, nečekaně, a mnohdy mají katastrofické a nenávratné následky.

Každý občan se chce cítit bezpečně nejen doma, ale také na ulici. Povinností státu je zabezpečit bezpečnost občanů, což činí převážně prostřednictvím ozbrojených bezpečnostních složek státu. Nebezpečí se musí účinně předcházet a v případě, že nastane, tak mu dokázat čelit. Především určité druhy kriminality, mezi které patří hlavně majetková kriminalita, prosté krádeže, vandalismus, výtržnictví, zasahují veřejnost a mohou způsobit výrazné snížení pocitu bezpečí obyvatel velkých měst i malých obcí.

Hlavním cílem bakalářské práce je posouzení bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání. Na základě hlavního cíle byly zvoleny tři dílčí cíle práce: zpracování literární rešerše k zadanému tématu, provedení posouzení současného stavu bezpečnosti osob a majetku v obci, analýza rizik ohrožující bezpečnost osob a majetku a navržení opatření na zkvalitnění bezpečnosti v obci.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou část. Teoretická část práce je zaměřena na vymezení základních pojmů, právních předpisů, určení hlavních způsobů ochrany osob a majetku a nejvýznamnějších složek zabezpečujících bezpečnost osob a jejich majetku. Praktická část se zabývá posouzením současného stavu bezpečnosti v obci Strání, provedením analýzy bezpečnosti pomocí diagramu příčin a následků a dále pomocí SWOT analýzy. Statistické informace pro zpracování práce byly na základě žádostí poskytnuty Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje, Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje a z dalších dostupných zdrojů. K získání nezávislého pohledu běžného občana na stav bezpečnosti v obci Strání bylo zvoleno dotazníkové šetření. V závěru práce jsou navrženy opatření na zkvalitnění bezpečnosti v obci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍL A METODY ZPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem této práce je posouzení stávajícího stavu bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání, analyzovat rizika, která ohrožují nebo by mohla ohrozit obyvatele obce a navrhnout opatření, které by mohli přispět ke zvýšení bezpečnosti v obci.

1.1 Hlavní a dílčí cíle práce

Hlavním cílem práce je posouzení bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání. Na základě hlavního cíle jsem zvolila tři dílčí cíle práce:

- zpracování literární rešerše k zadanému tématu,
- provedení posouzení současného stavu bezpečnosti osob a majetku v obci,
- analýzu rizik ohrožující bezpečnost osob a majetku v obci a navržení opatření na zkvalitnění bezpečnosti.

1.2 Metody zpracování práce

Při zpracování bakalářské práce bylo využito různých metod. Na základě hlavního a dílčích cílů práce byly zvoleny následující metody zpracování práce:

- **Dotazník** je jedním z nejběžnějších nástrojů pro sběr dat pro různé typy průzkumů. Skládá se z pečlivě připravených a formulovaných otázek, na které odpovídá respondent (dotazovaná osoba) písemnou formou s cílem získat jeho názor na řešenou problematiku. Neklade na respondenta takové nároky, jako u metody rozhovoru, neboť nemusí odpovídat pod tlakem nutnosti okamžité odpovědi, respondent má časový prostor na zvážení své odpovědi. Důležitá je také anonymita dotazníku, neboť zvyšuje upřímnost odpovědí. Dotazník by měl obsahovat tři části. V první části dotazníku by se měl autor představit, vysvětlit cíle dotazníku, ubezpečit respondenta, že odpovídá anonymně a poskytnou pokyny k vyplnění. Další část obsahuje kladené otázky a na závěr poděkování za vyplnění dotazníku. Otázky v dotazníku mohou být:
 - **uzavřené** – kladené otázky nabízejí respondentům několik možných variant předem připravených odpovědí, např. ano, ne, nevím apod.,
 - **otevřené** – dotazovaná osoba se může vyjádřit na otázky vlastními slovy podle vlastního uvážení,
 - **polouzavřené** – respondent nejdříve napíše alternativní odpověď, po níž následuje vysvětlení v podobě otevřené otázky. [3]

- **Diagram příčin a následků**, nazývaný též **Ishikawův diagram** nebo diagram rybí kosti (Fishbone diagram), je analytická technika pro zobrazení a následnou analýzu příčin a následků. Cílem diagramu je analýza a určení nejpravděpodobnější příčiny řešeného problému. Diagram zavedl a popsal japonský univerzitní profesor Kaoru Ishikawa. [25] Každý problém má svou příčinu nebo celou řadu příčin. Při sestavování diagramu tvoří problém hlavu pomyslné rybí kosti a hlavní kosti vedoucí od páteře znamenají oblasti řešeného problému. Vedlejší kosti pak pojmenovávají konkrétní potenciální příčiny.
- **SWOT analýza** je univerzální analytická technika, jejímž cílem je posouzení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost uskutečňovaného záměru. Vnitřní faktory zahrnují hodnocení silných a slabých stránek. Vnějších faktory zahrnují hodnocení příležitostí a hrozeb. Cílem je využít silných stránek a příležitostí k eliminaci slabých stránek a hrozeb. Koncepti této analytické metody sestavil v šedesátých letech 20. století Albert Humphrey, který ji použil v rámci výzkumného projektu na Stanfordské univerzitě. Název je sestaven z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů:
 - **Strengths** – **silné stránky** – jde o přednosti, které jsou přínosné pro dosažení cílů,
 - **Weaknesses** – **slabé stránky** – slabosti, které mohou ohrozit dosažení cílů nebo existenci samotnou,
 - **Opportunities** – **příležitosti** – mohou být nápomocné k dosažení cílů,
 - **Threats** – **hrozby** – mohou ohrozit dosažení cílů nebo existenci samotnou. [2]

2 BEZPEČNOST OSOB A MAJETKU

Bezpečnost je chápána jako stav klidu, za něhož nehrozí žádné nebezpečí a schopnost využívat všechny zdroje k co nejúčinnějšímu eliminování hrozeb a rizik a k jejich předcházení. [1]

Ochrana obyvatelstva, lidských životů, majetku, území i objektů vždy v historii lidstva náležela k základním nástrojům. Měla různé rozměry, různou intenzitu, ale i rozdílné důvody. Záležitosti bezpečnosti patří v současném světě k nejvýznamnějším problémům lidské společnosti. V každodenním běžném životě jsou lidé vystaveni řadě nebezpečí různého charakteru. Každý člověk dle svého individuálního vnímání rozhodne, zda je riziko, kterým může být ohrožen, akceptovatelné či podmíněčně akceptovatelné; rizika vnímá a akceptuje nebo si je také nepřipouští. Některá nebezpečí musí zvládat sám na základě své výchovy a vzdělání a větší mu pomáhá zvládat stát pomocí specifických nástrojů, kterými jsou specifické formy řízení, speciální složky, síly a prostředky zacílené na ochranu osob, majetku a dalších chráněných zájmů. [7]

Pocit bezpečí patří mezi základní lidské potřeby. Potřeby lidstva můžeme rozdělit do pěti nejdůležitějších oblastí, uspořádaných podle lidských priorit. Toto základní uspořádání potřeb rozčlenil americký psycholog Abraham Harold Maslow v roce 1943 do tzv. Maslowovi pyramidy lidských potřeb (obrázek č. 1).

Obrázek 1 Maslowova pyramida potřeb [Zdroj: 26]

Nejdůležitější a tedy i nejzákladnější potřeby jsou na nejnižším stupni pyramidy. Uspokojování potřeb probíhá postupně, od těch nejdůležitějších na nejnižším stupni po méně důležité na vyšším stupni. Mezi nejzákladnější potřeby zahrnujeme potřeby, které zajišťují přežití

člověka a lidského rodu, tedy potřeba jíst, pít a rozmnožovat se. Teprve pokud jsou tyto základní potřeby uspokojeny, přesouvá se uspokojování potřeb na vyšší stupeň pyramidy. Hladovějšího člověka bez domova bude na prvním místě zajímat, kde si obstará jídlo a pití a v případě, že budou tyto prioritní potřeby uspokojeny, začte teprve přemýšlet, kde bude spát a zda bude v bezpečí. Bezpečí je totiž v Maslowově pyramidě lidských potřeb po fyziologických potřebách hned na druhém stupni. [26]

Lidská bezpečnost se zaměřuje na ochranu základních práv lidského života - přežití, důstojnost, existenci. Jejím cílem je ochrana před škodlivými jevy každodenního života. Podstatnou roli při zajištění bezpečnosti zaujímá připravenost společnosti na různá rizika. Je zapotřebí neustále zvyšovat úroveň opatření pro zajištění bezpečnosti, nestačí se pouze připravit na záchranné práce a na likvidaci dopadů. [8]

2.1 Základní pojmy oblasti bezpečnosti osob a jejich majetku

Tato kapitola obsahuje základní pojmy, které úzce souvisí s tématem bakalářské práce. Základních pojmů v oblasti bezpečnosti osob a majetku je velmi mnoho, níže jsou uvedeny tedy ty nejzákladnější a dále pojmy, které se častěji vyskytují v této práci.

***Bezpečí** je stav lidského systému, při kterém vznik újmy na chráněných zájmech má přijatelnou pravděpodobnost, tj. je téměř jisté, že újma nevznikne.* [8]

Bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat. Jde tedy o stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. [9, 22]

***Hrozba** je pravděpodobnost, že vznikne nebo může vzniknout událost nebo soubor událostí, zcela odlišných od žádoucího stavu či vývoje chráněných zájmů z hlediska jejich celistvosti a funkce.* [8]

***Integrovaný záchranný systém** (dále jen „IZS“) je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události.* [24]

Krizový stav je stav, při němž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. [16]

Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených MU. [15]

Mimořádná situace je situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku hrozby vzniku nebo důsledku působení MU, která je řešena obvyklým způsobem složkami IZS, bezpečnostního systému, obrany apod. a příslušnými orgány za použití jejich běžných oprávnění, postupů a na úrovni běžné spolupráce bez vyhlášení krizových stavů. [27]

Mimořádná událost (dále jen „MU“) je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [15]

Nebezpečí je stav lidského systému, při kterém vznik újmy na chráněných zájmech má vysokou pravděpodobnost, tj. je téměř jisté, že újma vznikne. [8]

Ochrana obyvatelstva jde o systém plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. [15]

Pohroma je jev, který vede nebo může vést k újmě a značné škodě na chráněných zájmech, tj. jev, který vede nebo může vést k nepřijatelnému dopadu na chráněné zájmy. [8]

Povodeň představuje přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. [17]

Přestupek je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno zákonem, nejde-li o jiný správní delikt nebo trestný čin. [13]

Riziko je možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, kterou považujeme z bezpečnostního hlediska za nežádoucí. Riziko je vždy odvoditelné a odvozené z konkrétní hrozby. [28]

Trestný čin je protiprávní čin, který je vymezen trestním zákonem.

Záchranné práce je činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých MU, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. [15]

2.2 Systém řízení bezpečnosti osob a majetku

Rizika stále přibývají a lidská společnost nemá zdroje, síly a prostředky, aby tomu mohla zamezit, musí se tedy zaměřit na cílené řízení rizik. Aby řízení bylo úspěšné, je nutné se zaměřit na prioritní rizika a stanovit jejich míru, tedy pravděpodobnost škodlivých následků vyplývajících z hrozby. Současná situace ve vyspělých zemích je taková, že pro řízení rizik je vybudována filosofie norem a standardů v různých oborech činností tak, že řízení rizik vede k prevenci pohrom, nehod, havárií apod. Současné řízení bezpečnosti má za cíl neustálé zvyšování bezpečnosti pomocí implementace opatření a činností, které vedou k růstu bezpečí, tj. zajišťují snižování významných rizik a zároveň vedou k zabránění nebo zmírnění dopadů závažných událostí, jejichž pravděpodobnost výskytu je velmi malá. [8]

V souvislosti s řízením bezpečnosti rozlišujeme tři možné situace, a to:

- **běžné situace**, u kterých se nevyskytuje žádná pohroma nebo jen taková, jejíž dopady systém řízení běžně úspěšně řeší např. běžné nemoci, déšť, sníh apod.,
- **nouzové situace**, u kterých jsou dopady pohrom nepřijatelné, a proto jsou na jejich zvládnutí připraveny speciální plány a speciální výkonné složky, např. IZS,
- **kritické situace**, u kterých jsou dopady nepřijatelné a podstatným způsobem ohrožují existenci člověka, a proto jsou na jejich zvládnutí připraveny speciální plány a speciální způsob řízení. [8]

Řízení bezpečnosti zahrnuje čtyři hlavní fáze:

- **prevence**,
- **připravenost** na nouzové situace,
- **odezva** na vniklé nouzové situace,
- **obnova** po pohromách.

Řada opatření a činností odezvy, při které jde o snížení újmy a škody na chráněných zájmech, a to především na lidských životech a zdraví, majetku a životním prostředí za přijatelných nákladů, zdrojů, sil a prostředků, vyžaduje rychlou realizaci a je velmi podobná až stejná pro řadu nouzových situací. Např. záchranné a likvidační práce po povodni, požáru, vichřici nebo technologické havárii, mají stejný úkol, jde o záchranu životů a zdraví lidí, majetku a životního prostředí a o stabilizaci situace v postižené oblasti, jen se odehrávají v jiných podmínkách, které významně ovlivňují jejich konkrétní provedení. [7]

3 PRÁVNÍ PŘEDPISY NA ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU

Jedním z preventivních předpokladů dodržování zásad bezpečnosti osob a jejich majetku jsou i vydané právní předpisy. Podle právní síly můžeme rozdělit právní předpisy na zákonné předpisy, kterými jsou ústavní zákony a obecné zákony, a podzákonné předpisy, mezi které řadíme nařízení vlády, vyhlášky, obecně závazné vyhlášky obcí a krajů, nařízení obcí a krajů. Z pohledu obce a bezpečnosti jejich občanů a jejich majetku jsou také důležité obecně závazné vyhlášky obcí vydávané zastupitelstvem obce. Pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky je stanovena článkem 104, odst. 3 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR a blíže je konkretizována zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Každá obec si vyhláškou může v mezích své samostatné působnosti regulovat záležitosti, které ji nejvíce tíží. Mohou to být např. vyhlášky, kterými se zřizuje obecní policie; vydává požární řád; stanoví podmínky pro pořádání kulturních akcí; stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se účastní větší počet lidí; k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; stanoví dobu nočního klidu apod.

Uvedené zákony patří mezi nejzákladnější právní normy týkající se bezpečnosti osob a majetku:

- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky** (dále jen „ČR“) je ústředním zákonem ČR, jde o nejvyšší právní normu. Vymezuje ČR jako svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana, zaručuje občanům základní lidská práva. Stanoví rozdělení a výkon státní moci (orgány moci zákonodárné, výkonné a soudní). Ústavu lze měnit nebo doplňovat pouze ústavními zákony. [11]
- **Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod** definuje základní lidská práva a svobody. Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné. Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Vymezuje případy, kdy lze práva omezit. [10]
- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR** stanoví základní povinnosti státu týkající se bezpečnosti ČR, a to zajištění svrchovanosti a územní celistvosti ČR,

ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. Definuje podmínky pro vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. [12]

- **Zákon č. 239/200 Sb., o IZS** vymezuje IZS, stanoví jeho složky a jejich působnost. Dále stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na MU a při záchranných a likvidačních pracích, při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizového stavu. Základními složkami IZS jsou Hasičský záchranný sbor (dále jen „HZS“) ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie ČR. [15]
- **Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR** stanoví strukturu, řízení a úkoly Policie ČR. Jde o jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor podřízený Ministerstvu vnitra. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Vymezuje spolupráci Policie ČR s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory, orgány veřejné správy a s právnickými a fyzickými osobami. [18]
- **Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii** stanoví, že je obecní policie orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Řídí ji starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku a další úkoly stanovené zákonem v rámci působnosti obce, může však vykonávat úkoly stanovené zákonem na území jiné obce na základě veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi se souhlasem krajského úřadu. [20]
- **Zákon č. 238/2000 Sb., o HZS ČR** zřizuje HZS ČR a stanoví jeho strukturu. Hasičský záchranný sbor patří mezi základní bezpečnostní složky státu, jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při MU. Dále upravuje práva a povinnosti příslušníků HZS. [14]
- **Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)** stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením, a při jejich řešení a při

ochraně kritické infrastruktury, dále pak stanoví odpovědnost za porušení těchto povinností. Orgány krizového řízení jsou vláda, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, České národní banka, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje, obce s rozšířenou působností a orgány obce. [16]

- **Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník** je součástí veřejného práva a upravuje trestní právo hmotné. V části první definuje trestné činy, včetně jejich rozdělení na přečiny a zločiny, základy trestní odpovědnosti, účastníky trestných činů, druhy trestních sankcí a obecné zásady pro jejich ukládání. V druhé části popisuje skutkové podstaty jednotlivých trestných činů. [19]
- **Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích** definuje přestupek, jeho zavinění, sankce a řízení o přestupcích, konkrétně příslušnost, součinnost, zahájení řízení, odvolání, blokové řízení. Povinností orgánů státní správy a orgány obce je vést občany k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy a respektovali práva spoluobčanů. [13]

4 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SLOŽKY K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU

Na zajištění bezpečnosti z hlediska každodenní bezpečnosti osob, majetku, organizací a institucí se podílejí:

- Policie ČR,
- obecní (městské) policie,
- soukromé bezpečnostní služby (dále jen „SBS“).

Obecní policie pak jsou orgány samosprávy zaměřené převážně na dohled nad veřejným pořádkem a správní činnosti s významným podílem na prevenci. Soukromé bezpečnostní služby jsou soukromé, smluvní, na komerčním základě provozované subjekty zabývající se prevencí, jejichž úkoly vycházejí ze smlouvy se zákazníkem. [1] Úkolem Policie ČR a obecní policie je boj s trestnou činností, přestupky, porušování veřejného pořádku a bezpečnosti. SBS zabezpečují pořádek, ochranu majetku a osob a bezpečnost, ale pouze pro své zákazníky. [4]

4.1 Policie České republiky

Policie ČR je státní orgán podřízený Ministerstvu vnitra, jde o jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor k zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. [18] Policii lze označit převážně za represivní složku, významným prvkem v její činnosti je také prevence kriminality. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství.

Mezi hlavní úkoly Policie ČR patří bezpečnost osob a majetku. Vzhledem k reálným kapacitám policistů, které v současné době činí okolo 40 tisíc v celé ČR, prostředkům a nákladům nelze očekávat absolutní a nepřetržitou ochranu všech subjektů a objektů. Z toho vyplývá i povinnost každého občana, ale také organizace, chránit si ve vlastním zájmu život, zdraví a majetek za použití vlastních nástrojů a prostředků. Ze zákona má každý občan povinnost oznámit, zakročit či poskytnout pomoc při ohrožení zdraví, života a majetku. Teprve v případech, kdy není možno nebezpečí odvrátit vlastními silami, je třeba přivolat Policii ČR. Dále plní řadu důležitých úkolů:

- spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení,
- vede boj proti terorismu,
- odhaluje a šetří trestné činy a zjišťuje a zajišťuje pachatele,
- zajišťuje ochranu objektů a subjektů vymezených v zákonech, např. ústavních činitelů a chráněných osob, zastupitelských úřadů, objektů zvláštního významu apod.,
- dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- odhaluje a projednává přestupky,
- pátrá po osobách a věcech a jiné úkoly vymezené zákonem. [1]

4.2 Obecní (městská) policie

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Obecní policie zabezpečuje záležitosti veřejného pořádku a další úkoly stanovené zákonem v rámci působnosti obce, spolupracuje s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Významně se také podílí na prevenci. Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Kontroluje ji Ministerstvo vnitra, které také vydává strážníkům osvědčení k výkonu služby. Strážníkem se může stát občan ČR, který je bezúhonný, spolehlivý, zdravotně způsobilý, je starší 21 let, dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a bylo mu vydáno osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. [1, 20]

Mezi hlavní úkoly obecní policie obdobně jako u Policie ČR je zajištění bezpečnosti osob a majetku. Dále obecní policie:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění činí opatření k jeho obnovení,
- podílí se na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje a projednává přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce. [20]

4.3 Soukromé bezpečnostní služby

Role SBS není v bezpečnostní komunitě státu rolí hlavní, ale jedná se o roli doplňující. Soukromé bezpečnostní služby zvyšují bezpečnost garantovanou státem a za úplatu dostává zákazník nadstandard těchto služeb. Jde o činnost specializovaných organizací zaměřených na ochranu osob a majetku a dalších bezpečnostních činností. Jedná se o službu specifického charakteru realizovanou na komerčním základě v duchu smlouvy mezi SBS a zákazníkem, případně vlastní svépomocnou ochranu chráněného subjektu, realizovanou vlastními zaměstnanci. [4]

Každý pracovník SBS má stejná práva a povinnosti jako každý občan ČR, které vyplývají z ústavy a platných zákonů. Tedy má mj. i povinnost zasáhnout nebo zakročit v případě, kdy je ohroženo zdraví, život, majetek nebo hrozí nebezpečí škody většího rozsahu. Tedy povinnosti každého pracovníka SBS je předcházet, odvracet, zamezit protiprávnímu chování, zločinnosti a kriminalitě. [1]

Pracovník SBS by měl být psychicky, zdravotně a fyzicky způsobilý k vykonávající činnosti, která se na různých pracovních pozicích SBS liší. Dle druhu povolených činností můžeme rozlišovat SBS na:

- **poskytující ochranu majetku a osob** – např. strážní služba, osobní ochrana, přeprava cenností a hotovosti, monitorovací činnosti (pulty centralizované ochrany stacionárních a mobilních objektů, kontrola oprávněnosti vstupů osob) apod.,
- **poskytující detektivní služby** – např. pátrání po osobách a věcech, sledovací a monitorovací činnost objektů pevných i pohyblivých, sběr informací pro účely komerčního zpravodajství apod.,
- **technické služby ochrany osob a majetku** – např. montáž, servis a provoz poplachových systémů včetně monitoringu poplachů na pultech centralizované ochrany, montáž, servis a provoz systémů kontroly vstupu, vyhledávání zařízení sloužící k odposlechům či k zajištění bezpečné komunikace apod. [4]

Mezi hlavní činnosti a úkoly SBS patří:

- ochrana osob a majetku v soukromí, podniku, organizaci, instituci,
- ochrana osob a majetku na veřejných prostranstvích,
- ochrana osob a majetku při přepravě,
- ochrana osob, majetku a zabezpečení pořádku při různých společenských akcích,
- vnější nebo vnitřní ochrana objektů při provozu i mimo provoz,

- vypracovávání plánů ochrany objektů,
- poradenská služba při analýze, prognóze bezpečnostních rizik a vypracovávání plánů ochrany,
- projektování, zavádění a vlastní provádění strážní, ochranné a hlídací služby,
- projektování, instalace, provozování a obsluha signalizačních, monitorovacích a zabezpečovacích systémů,
- hledání osob a majetku,
- získávání a ochrana informací podle smlouvy se zákazníkem v souvislosti s ochranou osobnosti, majetku, podnikání, s právním a trestním řízením,
- získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, možností korupce a vydírání,
- fyzická ochrana osob - bodyguard. [1]

5 FORMY OCHRANY OSOB A MAJETKU V OBCI

Pocit bezpečí je výrazem hodnocení stavu, v němž se člověk nachází. Vyjadřuje kvalitativní hodnocení poměru hrozeb a rizik k opatřením, která jsou přijata na jeho ochranu. Na základě vlastního vyhodnocení přijímá člověk na svoji ochranu různá opatření. Způsob ochrany závisí na mnoha faktorech, např. jak vysoká je v dané oblasti kriminalita, jak moc se cítí člověk ohrožen, jakou hodnotu mají chráněná aktiva, jaké prostředky ochrany jsou finančně dostupné apod. V oblastech s nulovou kriminalitou nemá člověk potřebu zamykat si své obydlí, protože to považuje za zbytečné. Jestliže si však sběratel, žijící v lokalitě s vyšší kriminalitou, zakoupí do své sbírky cenný umělecký předmět, bude jej chtít zabezpečit proti zcizení a přijme proto adekvátní opatření. [6]

Mezi nejstarší typy ochrany a ochranných opatření patří ochrana prostřednictvím klasických stavebních prvků. Mechanické zábranné prostředky byly z pragmatických důvodů dlouhodobě jedněmi z prvních a často jedinými opatřeními k zajištění fyzické bezpečnosti. Teprve až v novověku s rozvojem technologií došlo k rozšíření spektra opatření fyzické bezpečnosti o další možnosti, zejména o bezpečnostní technologie na bázi elektronických systémů. [6]

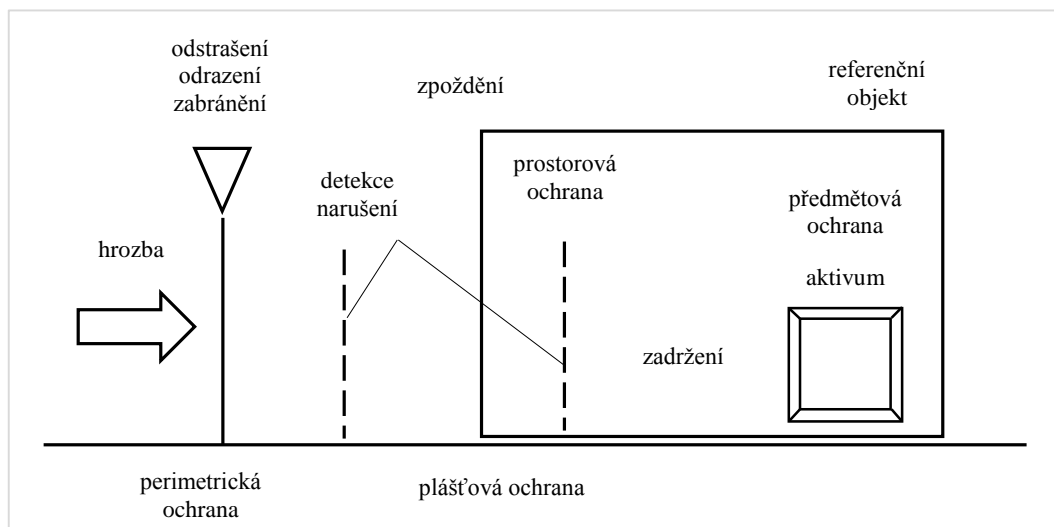
Fyzická bezpečnost představuje soubor opatření k zajištění požadovaného stavu bezpečí. Jedná se o zabezpečení objektu ochrannými opatřeními fyzického charakteru, zejména mechanickými zábrannými prostředky a systémy. Má-li se zajistit požadovaná míra bezpečnosti, je zapotřebí stanovit chráněný zájem nebo aktiva. Aktivity jsou v rámci bezpečnosti chápány peníze, starožitnosti, umělecké předměty, ale také omamné látky, zbraně, jedovaté látky atd. Je to cokoliv, co je důležité chránit proti zcizení nebo zničení fyzickou cestou. Cílem ochranných opatření je zastrašit nebo odradit narušitele od jeho činu, zabránit vniknutí do objektu, prodloužit dobu vniknutí a dobu přístupu k chráněným aktivům, identifikovat pachatele, zadržet pachatele a následně předat policii. [6]

Systém fyzické bezpečnosti prostorově dělíme na:

- perimetrickou ochranu,
- plášťovou ochranu,
- prostorovou ochranu,
- předmětovou ochranu.

Odrazení nebo odstrašení narušitele je dosahováno především kombinací, rozměry a robustností perimetrické a plášťové ochrany. Typ a výška plotu, jeho robustnost a obtížná překonatelnost, použití žiletkových a ostnatých drátů, použití bezpečnostních dveří a mříží i další

opatření obvykle narušitele od jeho úmyslu odradí. Pokud se svého úmyslu nevzdá, je úkolem systému fyzické bezpečnosti pachateli zabránit v jeho činu opatřeními perimetrické, plášťové, prostorové a předmětové ochrany, jejichž prostorové uspořádání je znázorněno na obrázku č. 2. Jedná se o zamezení nebo alespoň ztížení překonání jednotlivých opatření technické ochrany a prodloužení doby. V případě, že se narušiteli podaří překonat perimetrické, plášťové a prostorové ochrany, je úkolem technických prostředků odhalit toto překonání a identifikovat narušení střeženého prostoru. Po vyhlášení poplachu by pak mělo dojít k zadržení pachatele fyzickou ostrahou, pokud se v objektu nachází, a jeho předání policii. [6]

Obrázek 2 Prostorové uspořádání opatření systému fyzické bezpečnosti [Zdroj: 6]

Ochrana osob a majetku může být zajištěna několika způsoby a to převážně:

- fyzickou ochranou,
- technickou ochranou,
- kombinovanou ochranou.

5.1 Fyzická ochrana

Patří mezi nejstarší formy ochrany osob a majetku. Největší její výhodou je, že lze v případě nutnosti provést okamžitý zásah k ochraně osoby či majetku a tak odvrátit či odstranit nebezpečí hrozící chráněnému zájmu nebo alespoň snížit riziko škody nebo již škodu jako takovou na minimum snížit. [5] Fyzická ostraha představuje osoby, které jsou svojí trvalou či dočasnou přítomností v objektu schopny v souladu s režimovými opatřeními zajistit ochranu aktiv. Jedná se především o odhalení a zadržení narušitele, zamezení zcizení aktiv, realizaci protipožárních a havarijních opatření apod. Fyzická ostraha bývá prováděna strážnými, hlídací, hlídací službou či policií. [6]

5.2 Technická ochrana

Je ochranou majetku a osob za využití technických prvků a to mechanických, elektronických (elektrických), smíšených a speciálních. Cílem technických prostředků je odradit narušitele od jeho činu, případně významně ztížit činnost a prodloužit dobu jeho přístupu k chráněným aktivům. Mezi významné funkce technických prostředků patří identifikace narušení zastřeženého prostoru. [5, 6]

Mechanická ochrana využívá mechanických prvků, respektive mechanických zábranných prostředků či systémů, které zamezují nebo znesnadňují proniknutí do chráněného objektu, případně ke chráněné osobě. Mezi mechanickou ochranu především řadíme mechanické zábranné systémy obvodové, plášťové a předmětové ochrany. Mezi **mechanické zábranné systémy obvodové ochrany** patří veškeré klasické a bezpečnostní oplocení, vchodové zábrany, podhrabové překážky, brány, branky, závory, zastavovací pásy, průjezdové retardéry, zpomalovací zábrany, turnikety a jiné. Mezi **mechanické zábranné systémy plášťové ochrany** řadíme otvorové výplně, okna a balkonové dveře, mříže, rolety a žaluzie, bezpečnostní a ochranné fólie, bezpečnostní skla, bezpečnostní dveře, bezpečnostní kování, bezpečnostní uzamykací systémy, cylindrické vložky, přídavné zámky, bariérové závory, dveřní pojistné řetízky, dveřní kukátka apod. Mezi **mechanické zábranné systémy předmětové ochrany** patří komorové trezory, komerční úschovné objekty, skříňové trezory, trezorové skříně, ohnivzdorné skříně, účelové trezory, vestavěné trezory, trezory na zbraně, vhozové trezory, ocelové a kartotéční skříně, příruční pokladničky a manipulační schránky. [5]

Elektronická ochrana (elektrická ochrana) je ochrana majetku a osob pomocí elektronických (elektrických) prvků. Patří sem zejména: elektrická zabezpečovací signalizace, elektrická požární signalizace, uzavřené střežící a dohlížecí televizní okruhy, přístupové a docházkové systémy, biometrické a identifikační systémy, satelitní vyhledávání vozidel, elektronická ochrana zboží, ochrana dat a informací, zdravotní a nouzová signalizace. [5]

5.3 Kombinovaná ochrana

Využívá se zejména ve velkých nebo důležitých organizacích a městech, zejména při realizaci IZS. Je ochranou osob a majetku využívající kombinované prvky mechanické a elektronické ochrany, případně i dalších prvků bezpečnostní ochrany. Integrovaný záchranný systém využívá nejčastěji kombinaci a provázanost různých systémů elektronické ochrany majetku a osob. [5]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 BEZPEČNOST OSOB A JEJICH MAJETKU V OBCI STRÁNÍ

Obec Strání se nachází na jižní Moravě, v jihovýchodní části Zlínského kraje. Rozkládá se v údolí, pod nejvyšší horou Bílých Karpat, Velkou Javořinou. Jde o příhraniční obec, která je rozdělena na dvě části, Strání a Květná, jejíž katastr přímo sousedí se slovenskými obcemi. Zastavěná část obce se rozprostírá v délce více než čtyři kilometry podél silnice první třídy I/54, která pokračuje na Slovensko a je důležitým spojením s nejvýznamnější slovenskou dálnicí D1 Bratislava – Žilina.

Dle údajů Českého statistického úřadu z posledního sčítání lidu v roce 2011 žije v obci **3 522 obyvatel**, z toho 1 709 mužů a 1 813 žen. Obyvatelé obce jsou převážně české a moravské národnosti, pouze malé procento slovenské národnosti, jiné národnosti jsou téměř zanedbatelné. [29]

Strání je velkou obcí s řadou rizikových míst a rizikových faktorů ovlivňující bezpečnost osob a jejich majetku. Mezi riziková místa v obci můžeme zařadit převážně taková místa, která svým charakterem mohou být vyhledávaná pachateli trestné činnosti, jde tedy především o restaurace, směnárny, pošty, okolí bankomatu, čerpací stanice. Z hlediska dopravy jde převážně o frekventovanou silnici první třídy I/54, hlavně místa s větším výskytem dětí, tedy místa v blízkosti základní školy (dále jen „ZŠ“), mateřských škol (dále jen „MŠ“) a dětského hřiště v části Květná.

Nad bezpečností v obci dohlíží v současné době především **Policie ČR**, neboť obecní policie není v obci zřízena. Od roku 1993 z důvodu rozdělení bývalého Československa na dvě samostatné republiky byla obec pod nepřetržitým dohledem cizinecké a pohraniční policie. Obec se tak řadila po dlouhá léta mezi obce s velmi nízkou kriminalitou. Po vstupu ČR do schengenského prostoru, tj. 21. 12. 2007, a následné reorganizaci cizinecké policie zůstalo v obci pouze detašované pracoviště Inspektorátu cizinecké policie (dále jen „ICP“) Uherské Hradiště s omezeným počtem policistů. Toto pracoviště však ukončilo činnost v prosinci roku 2010. V současnosti je od roku 2013 v obci zřízena policejní stanice, která je součástí Obvodního oddělení (dále jen „OOP“) Bojkovice, a policisté zajíždí do obce nepravidelně několikrát týdně.

Mimo policii mají také **orgány obce** řadu povinností týkající se bezpečnosti občanů. Jejich povinností je mimo jiné vést občany k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy a respektovali práva spoluobčanů. Dostupnými prostředky zajišťují informovanost občanů,

zabezpečují instalaci bezpečnostních prvků např. ke zvýšení bezpečnosti v silničním provozu, spolupracují s Policií ČR, IZS apod. Ze zákona č. 239/2000 Sb., o IZS zajišťují orgány obce připravenost obce na MU, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací, zajišťují varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, poskytují HZS podklady a informace ke zpracování havarijních plánů, podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce. [15]

Mezi další složku podílející se na bezpečnosti a pomoci v případě živelných pohrom a jiných MU je **sbor dobrovolných hasičů** (dále jen „SDH“). Tento sbor byl v obci Strání založen v roce 1894 a v současnosti má 51 členů. V roce 1998 byl sbor zařazen do JPO II/2 obvodu Uherské Hradiště. Jedná se o jednotku požární ochrany, která zabezpečuje výjezd dvou družstev do 5 minut, doba příjezdu na místo zásahu je do 10 minut. Jednotku SDH zřizuje obec a starosta obce odpovídá za zajištění provozuschopnosti jednotky. Velitelem sboru odpovídá za připravenost a činnost jednotky SDH, dále zajišťuje a provádí odbornou přípravu jednotky a řídí činnost jednotky při výcviku a při zásahu. Hlavními činnostmi SDH jsou ochrana života a zdraví občanů a majetku při požárech, poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných MU, např. vyprošťování osob, pomoc při dopravních nehodách, odstranění překážek na pozemních komunikacích apod. Mezi další činnosti patří výpomoc při zajištění bezpečnosti při kulturních akcích, čištění komunikací, dovoz vody v období sucha a při poruše veřejného vodovodu, práce s dětmi apod. V současnosti je sbor vybaven cisternovou vozidlovou stříkačkou typu CAS 25 Praga určenou pro požární zásah vodou i pěnou (pořízena v roce 1999), přenosnou motorovou stříkačkou PPS 12 (pořízena v roce 1976), hadicovým přívěsem, vyprošťovacím zařízením LUKAS, plovoucím čerpadlem a dvěma dodávkovými vozidly pro přepravu osob.

V obci Strání je rozmístěno 135 hydrantů. V případě požáru slouží jako požární nádrž koupaliště s obsahem 800 m³ v části obce Květná. Požární poplach je vyhlášován sirénou umístěnou na Obecním úřadě, dále sirénou umístěnou v Moravských sklárnách v části obce Květná a místním rozhlasem, jehož obsluhu zajišťují pracovníci Obecního úřadu Strání. [21]

6.1 Kriminalita v obci Strání

Přehled trestné činnosti a přehled vybraných přestupků spáchaných v obci Strání za období let 2008 až 2014 jsou uvedeny v tabulkách č. 1 až 7. Tyto údaje byly poskytnuty pro účely zpracování bakalářské práce Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje. Trestné činy

jsou rozděleny dle charakteru na násilné a mravnostní činy, majetkové činy, ostatní kriminální činy, zbývající kriminalitu a hospodářské činy. V tabulce č. 6 jsou shrnuty všechny trestné činy s uvedením průměrného počtu připadajícího na jeden rok.

Tabulka 1 Přehled násilných a mravnostních trestných činů

NÁSILNÉ A MRAVNOSTNÍ ČINY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vraždy	0	0	0	0	0	0	0
Loupeže	1	0	0	0	0	0	0
Loupeže na finančních institucích	0	0	1	1	0	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	0	0	2	1	1	5	4
Nebezpečné vyhrožování	0	0	0	0	0	1	1
Nebezpečné pronásledování	0	0	1	0	0	0	0
Porušování domovní svobody	1	3	0	1	2	0	0
Násilné a mravnostní činy celkem	2	3	4	3	3	6	5

[Zdroj: 32]

Tabulka 2 Přehled majetkových trestných činů

MAJETKOVÉ ČINY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krádeže vloupáním do obchodů	0	1	0	0	1	0	0
Krádeže vloupáním do restaurací a hostinců	0	2	0	2	0	0	2
Krádeže vloupáním do pokladen a pancéř. skříní	0	0	0	0	4	0	0
Krádeže vloupáním do chat soukromých osob	0	1	0	0	2	0	0
Krádeže vloupáním do rodinných domků	1	5	0	1	0	2	0
Krádeže vloupáním do ostatních objektů	0	6	3	9	18	1	4
Krádeže vloupáním celkem	1	15	3	12	25	3	6
Krádeže kapesní	0	1	0	0	0	1	2
Krádeže motorových vozidel dvoustopých	3	1	0	2	1	2	1
Krádeže věci z automobilů	2	2	2	0	1	0	0
Krádeže součástí motorových vozidel	1	4	2	3	0	0	1
Krádeže jízdních kol	0	0	1	0	0	0	0
Krádeže domácího zvířectva	0	0	0	1	0	0	0
Krádeže v bytech a rodinných domech	1	1	2	1	0	1	0
Krádeže v jiných objektech	1	3	0	0	3	2	3
Krádeže ostatní	0	0	2	3	0	0	0
Krádeže prosté celkem	8	12	9	10	5	6	7
Podvod	0	1	1	1	0	0	0
Zatajení věci	0	0	1	1	0	0	0
Poškození cizí věci	1	2	0	0	0	0	0
Majetkové činy ostatní	1	3	2	2	0	0	0
Majetkové činy celkem	10	30	14	24	30	9	13

[Zdroj: 32]

Tabulka 3 Přehled ostatních kriminálních činů

OSTATNÍ KRIMINÁLNÍ ČINY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nedovolené překročení státní hranice	1	0	0	0	0	0	0
Nedovolená výroba a distribuce psych. látek a jedů	0	0	0	0	1	1	0
Nedovolené pěstování rostlin obsah. omamnou látkou	0	0	0	0	0	1	0
Požáry	1	0	0	0	0	0	0
Maření výkonu úředního rozhodnutí	0	0	1	1	0	1	0
Ostatní kriminální činy celkem	2	0	1	1	1	3	0

[Zdroj: 32]

Tabulka 4 Přehled zbývající kriminality

ZBÝVAJÍCÍ KRIMINALITA	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dopravní nehody silniční - nedbalostní	2	1	0	2	0	2	0
Ohrožení pod vlivem návyk. látky, opilství	3	2	2	1	2	3	5
Zanedbání povinné výživy	3	3	4	3	2	7	5
Ostatní trestná činnost	5	3	0	1	0	0	1
Zbývající kriminalita celkem	13	9	6	7	4	12	11

[Zdroj: 32]

Tabulka 5 Přehled hospodářských trestných činů

HOSPODÁŘSKÉ ČINY	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zkreslení údajů o stavu hospodaření	1	0	0	0	0	0	0
Ochrana měny	0	0	0	0	0	1	0
Padělání a pozměňování veřejné listiny	0	0	0	0	0	1	0
Zpronevěra	0	0	0	0	1	1	3
Podvod	1	0	0	0	0	2	0
Neoprávněné držení platební karty	1	0	0	2	3	2	0
Por. práv k ochranné známce	0	1	0	0	0	0	0
Porušení autorského práva, padělání díla	0	0	0	0	0	0	1
Úvěrový podvod	0	1	0	0	0	0	0
Neodvedení daně, pojistné	0	1	0	0	0	0	0
Hospodářské činy celkem	3	3	0	2	4	7	4

[Zdroj: 32]

Tabulka 6 Souhrnný přehled trestné činnosti v obci Strání

CELKOVÁ KRIMINALITA V OBCI STRÁNÍ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem za období	Průměrný počet za 1 rok
Násilné a mravnostní činy	2	3	4	3	3	6	5	26	3,71
Krádeže vloupáním	1	15	3	12	25	3	6	65	9,29
Krádeže prosté	8	12	9	10	5	6	7	57	8,14
Majetkové činy ostatní	1	3	2	2	0	0	0	8	1,14
Ostatní kriminální činy	2	0	1	1	1	3	0	8	1,14
Zbývající kriminalita	13	9	6	7	4	12	11	62	8,86
Hospodářské činy	3	3	0	2	4	7	4	23	3,29
CELKOVÁ KRIMINALITA	30	45	25	37	42	37	33	249	35,57

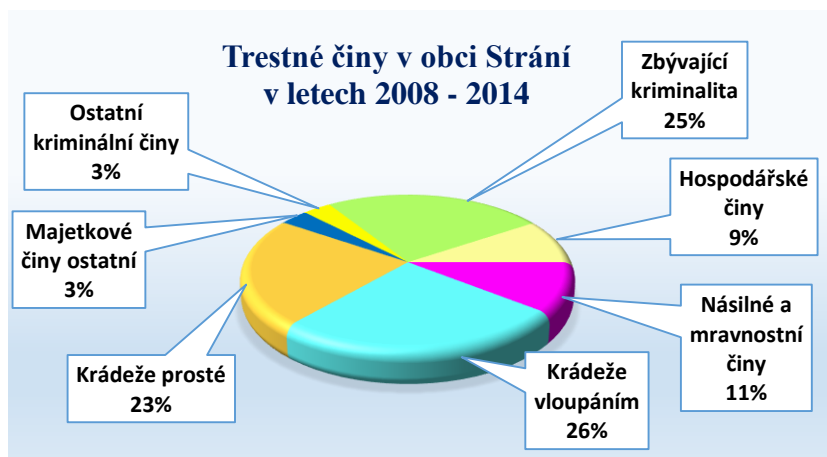
[Zdroj: autorka]

Tabulka 7 Přehled vybraných přestupků spáchaných v obci Strání

PŘESTUPKY SPÁCHANÉ V OBCI STRÁNÍ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem za období	Průměrný počet za 1 rok
§ 47 - přestupky proti veřejnému pořádku	0	1	1	3	1	9	2	17	2,43
§ 49 - přestupky proti občanskému soužití	24	52	22	48	34	36	51	267	38,14
§ 50 - přestupky proti majetku	8	31	29	30	32	28	19	177	25,29
CELKEM	32	84	52	81	67	73	72	461	65,86

[Zdroj: 32]

Z uvedených informací vyplývá, že ve sledovaném období posledních sedmi let došlo celkem ke 249 trestným činům. Tento údaj představuje průměrný počet 35,57 činů za rok, tedy cca 3 činy za měsíc. U vybraných přestupků, které mají nejvyšší vliv na bezpečnost v obci mimo přestupky spáchané v dopravě, převládají přestupky proti občanskému soužití, které představují průměrný počet 38,14 činů za rok. V grafu č. 1 je uveden procentuální podíl jednotlivých trestných činů.

Graf 1 Trestné činy v obci Strání [Zdroj: autorka]

Z grafu č. 1 vyplývá, že v obci Strání dominují majetkové trestné činy, a to krádeže vloupáním, které činí 26 % všech trestných činů. Velké procento také tvoří krádeže prosté, které představují 23 % celkové kriminality v obci. Při porovnání celkové kriminality s kriminalitou Zlínského kraje a následně celé ČR v přepočtu na 1 000 obyvatel, jak je uvedeno v grafu č. 2, je zřejmé, že pokud sledujeme kriminalitu jako celek, bez charakteristického rozdělení, nedosahuje kriminalita v obci značných rozměrů.

Graf 2 Porovnání celkové kriminality [Zdroj: autorka]

Z grafického znázornění v grafu č. 3 je evidentní, že v roce 2012 extrémně vzrost počet krádeží vloupáním. Oproti roku 2011 vzrostl tento počet o 13 činů, což představuje nárůst o 108 %, v porovnání s rokem 2010 je však počet v roce 2012 více jak 8 krát vyšší.

Graf 3 Krádeže vloupáním v obci Strání [Zdroj: autorka]

Na zvýšení kriminality, zejména majetkové, má dle názoru většiny obyvatel obce Strání vstup ČR do schengenského prostoru a dále následná reorganizace cizinecké policie. Cizinecká policie přestala vykonávat činnost na hraničním přechodě v prosinci 2007, v obci však zůstala zachována služebna Policie ČR, detašované pracoviště ICP Uherské Hradiště. Lze předpokládat, že tento fakt zůstal v podvědomí i potenciálním pachatelům zejména majetkové trestné činnosti, čemuž naznačuje i předchozí vyčíslení počtu trestných činů v roce 2008. Nicméně vývoj kriminality v roce 2009 nasvědčuje tomu, že právo volného pohybu osob začalo být zneužíváno i pachateli této trestné činnosti. V roce 2011, kdy bylo detašovaného pracoviště ICP v obci zrušeno, opět dochází k nárůstu kriminality. Přes snahu vedení Policie ČR spočívající v častějším výkonu služby policistů, ať už obvodních oddělení nebo dopravního inspektorátu, majetková trestná činnost v roce 2012 graduje. Počet krádeží vloupáním v přepočtu na 1 000 obyvatel je vyšší s porovnáním se Zlínským krajem i s celou ČR (graf č. 4). Teprve patrně zřízení detašovaného pracoviště OOP Bojkovice v roce 2013 přinesl do podvědomí pachatelů fakt, že v obci působí tato ozbrojená složka a v roce 2013 a 2014 pak opět dochází ke snižování počtu majetkových trestných činů.

V grafu č. 4 je uvedeno porovnání krádeží vloupáním v přepočtu na 1000 obyvatel se statistickými údaji Zlínského kraje a celé ČR, ze kterého jasně vyplývá extrémní nárůst krádeží v roce 2012. V porovnání se Zlínským krajem je počet v roce 2012 více jak dvojnásobný a převyšuje také stav ČR.

Graf 4 Porovnání počtu krádeží vloupáním [Zdroj: autorka]

6.2 Zásahy Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje

Na řešení MU v katastru obce Strání se aktivně podílí i HZS Zlínského kraje (tabulka č. 8). V následujícím přehledu, který byl poskytnut Krajským ředitelstvím HZS Zlínského kraje, jsou uvedeny výjezdy HZS za období 2010 až 2014 dle rozdělení podle charakteru výjezdu. Za období posledních pěti let zasahovali v katastru obce hasiči celkem u 61 případů. Z toho nejčastěji vyjeli k požárům (25 případů) a k technickým haváriím (22 případů).

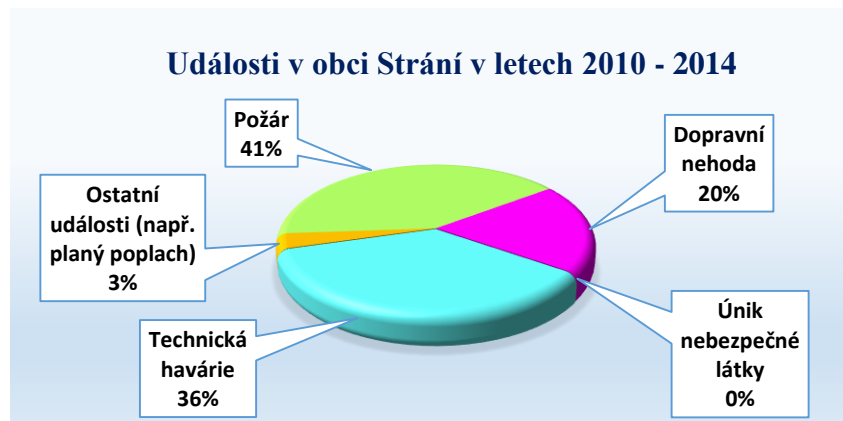
Tabulka 8 Přehled výjezdů HZS Zlínského kraje

UDÁLOSTI V KATASTRU OBCE STRÁNÍ	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem za období	Průměrný počet za 1 rok
Požár	3	5	13	3	1	25	5
Dopravní nehoda	3	3	4	1	1	12	2,4
Únik nebezpečné látky	0	0	0	0	0	0	0
Technická havárie	5	3	3	8	3	22	4,4
Ostatní události (např. planý poplach)	0	1	0	0	1	2	0,4
CELKEM UDÁLOSTI	11	12	20	12	6	61	12,2

[Zdroj: 33]

V grafu č. 5 je uveden procentuální podíl jednotlivých událostí, u kterých museli hasiči HZS zasahovat v katastru obce Strání. Nejvíce procent připadá na požáry a technické havárie. Velké procento také tvoří výjezdy k dopravním nehodám, které představují 20 % ze souhrnného počtu výjezdů. Ve sledovaném období nebyl zaznamenán únik nebezpečné látky. V případě požárů, u kterých hasiči HZS zasahovali, šlo především o požáry travnatého porostu nebo suché trávy; dále jeden případ požáru seníku, který zapálily děti; tři případy požáru automobilu, kdy v jednom případě bylo příčinou úmyslné zapálení; jeden případ požáru v bytovém domě, který byl způsoben hořící svíčkou; požár kontejneru na plastový odpad

a požár skládky. U technických havárií šlo především o odstranění překážek z pozemní komunikace, otevření uzavřených prostor, likvidace hmyzu, jeden případ záchrany osob a dva případy pátrání po osobách.

Graf 5 Zásahy HZS Zlínského kraje v obci Strání [Zdroj: autorka]

6.3 Bezpečnost silničního provozu v obci Strání

Obcí Strání prochází silnice první třídy I/54, kterou denně projede okolo 3 200 vozidel, což představuje zvýšené riziko v podobě dopravních nehod. Na zvýšení bezpečnosti, zejména vůči chodcům a hlavně dětem, je kladen velký důraz. Riziková místa s největším výskytem dětí představuje okolí ZŠ, MŠ a dětské hřiště v části Květná, které se nachází v blízkosti silnice I/54. Na těchto místech bylo v posledních letech nainstalováno nejvíce bezpečnostních prvků. Na silnici v blízkosti ZŠ byl zvýrazněn přechod pro chodce a stávající značky byly nahrazeny velkoplošnými značkami „POZOR DĚTI“ se světelným zařízením s dvojicí žlutých přerušovaných světel. Velkoplošné značky se světelným osvětlením byly osazeny také v blízkosti dětského hřiště. Velkým nedostatkem je však fakt, že světla nebyla nikdy zprovozněna a neplní tedy svůj účel v takovém rozsahu, jakému byly určeny. Velkou výhodou obce z pohledu bezpečnosti silničního provozu je zákaz průjezdu nákladních motorových vozidel nad 3,5 tuny. V roce 2006 bylo také z důvodu snížení rychlosti projíždějících vozidel nainstalováno při vjezdu do obce ve směru od obce Slavkov stacionární zařízení pro měření rychlosti. Toto zařízení je určeno pouze k prevenci a záznamu počtu projíždějících vozidel a jejich rychlosti v obou směrech.

Ze zveřejněných výsledků vyplývá, že obcí projede cca 1,18 mil. vozidel ročně. Pouze 4,43 % řidičů jede v místě instalovaného zařízení rychlostí nižší než 50 km/h, 40,24 % rychlostí 50-70 km/h, 52,61 % rychlostí 70-100 km/h. Rychlostí nad 100 km/h jede 2,73 % řidičů, což činí cca 90 řidičů denně. [31]

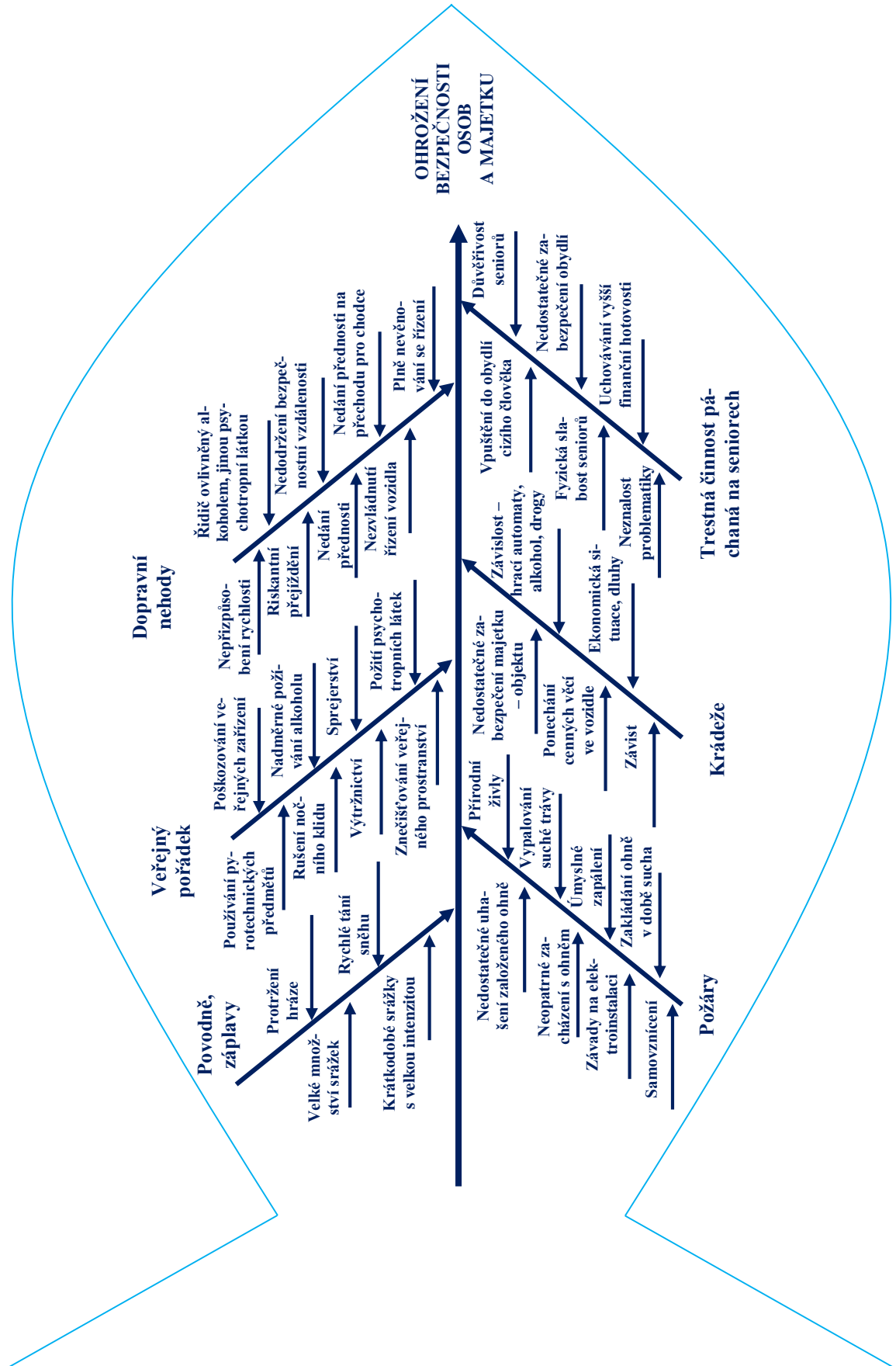
7 ANALÝZA RIZIK OHROŽUJÍCÍ BEZPEČNOST OSOB A JEJICH MAJETKU V OBCI STRÁNÍ

Mimořádné události, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí členíme na dvě základní kategorie, naturogenní (přírodní) a antropogenní (lidské a technické selhání). Některé události ohrožují občany v každodenním životě např. požáry, kriminalita, dopravní nehody a některé události vnímáme, víme, že mohou nastat, četnost výskytu je však velmi nízká a u některých událostí nepravděpodobná. Jde např. o zemětřesení, záplavy, terorismus, onemocnění většího počtu osob apod. Bakalářská práce je zaměřena na MU ohrožující bezpečnost osob a majetku související s běžným životem obyvatel v obci a události, které již dříve byly v obci zaznamenány nebo znamenají potenciální hrozbu pro obyvatele.

7.1 Analýza bezpečnosti osob a majetku v obci Strání pomocí diagramu příčin a následků

Pro přehledné zobrazení příčin událostí ohrožující obyvatele obce a jejich majetek byla zvolena analytická technika diagram příčin a následků.

Hrozeb, které ohrožují nebo by mohli v budoucnu ohrozit bezpečnost obyvatel obce a jejich majetek je celá řada. K sestavení diagramu bylo zvoleno na základě místní znalosti šest nejvíce předpokládaných ohrožení bezpečnosti, a to požáry, povodně a záplavy, krádeže, dopravní nehody, veřejný pořádek a trestná činnost páchaná na seniorech. Cílem zvoleného diagramu je analyzovat nejpravděpodobnější potenciální příčiny událostí ohrožující bezpečnost obyvatel obce. Zjištěné příčiny jsou uvedeny ve vyobrazeném diagramu příčin a následků (obrázek č. 3). V následujících kapitolách jsou podrobněji rozebrány řešené hrozby s uvedením konkrétních poznatků týkajících se obce Strání.

Obrázek 3 Diagram příčin a následků [Zdroj: autorka]

7.1.1 Povodně a záplavy v obci Strání

Území katastru obce Strání se nenachází v záplavovém území, obcí neprotéká vodní tok, který by znamenal výrazné riziko v podobě povodní pro obyvatele obce. Obec Strání je zahrnuta do Povodňového plánu pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherský Brod.

Obcí protéká menší vodní tok Klanečnice s několika přítoky, který se na slovenském území vlévá do řeky Váh. Největším jejím přítokem je Svinárský potok, který se vlévá do Klanečnice v části obce Květná. Ani jeden z těchto vodních toků však neznamena pro obyvatele obce významnou hrozbu týkajících se rozsáhlejších povodní a záplav. Koryto Klanečnice má dostatečnou kapacitu splňující požadavek Q_{100} , což představuje zaplavení území při stoleté vodě. Při déletrvajících deštích o velké intenzitě, při krátkodobých intenzivních srážkách, ale také při rychlém tání sněhu však může docházet ke zvednutí hladiny a zvýšení průtokové rychlosti Klanečnice a na některých místech k zaplavení území v povodí vodního toku. Při déletrvajících deštích dochází také k zaplavení některých částí území obce splaveninami z polí. Tyto případy ale nejsou časté a pro obyvatele neznamenají ohrožení na zdraví či životech, způsobují však škody na majetku.

V katastru obce Strání se na vodním toku Klanečnice nachází ve vzdálenosti asi 1 km od obce vodní nádrž „Rybník Žabka“ o rozloze 0,91 ha. Nádrž v dřívějšku sloužila jako zásobárna vody a k rybochovným účelům, v současnosti slouží převážně k rybaření. V roce 2003 prošla rozsáhlou rekonstrukcí a byla postavena nová hráz. Rybník Žabka je nádrží IV. kategorie, nachází se v dostatečné vzdálenosti od zastavěné části obce, a tudíž nepředstavuje z hlediska povodní pro obyvatele obce tak vysoké riziko.

Nejvýznamnější případy, které zasáhly obec Strání, jsou povodně způsobené několikadenními nepřetržitými vydatnými srážkami v červenci roku 1997 a zaplavení území způsobené intenzivními přívalovými srážkami v létě roku 2009. V roce 2009 došlo k zaplavení převážně sklepních prostorů několika rodinných domů, zaplavení zahrad a poškození nově vybudované komunikace III. třídy na ulici Březovská.

7.1.2 Požáry v obci Strání

Dalším nezanedbatelným problémem jsou požáry, které každoročně dle statistik HZS ohrožují životy a majetek obyvatel obce. Požár je možné charakterizovat jako nekontrolovatelné šíření ohně, který může mít za následek usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, škody na majetku nebo životním prostředí. Mezi nejrozsáhlejší požáry v obci jsou požáry suché trávy

a travnatých porostů způsobené často úmyslným vypalováním trávy v jarním období, nebo zakládáním ohně v době sucha, kdy se požár velmi rychle šíří a zasáhne pak velké území. Požár suchého travnatého porostu však může být způsoben také samovznícením. Dalšími příčinami požárů jsou především neopatrné zacházení s otevřením ohněm (např. používání svíček v domácnosti), závady na elektroinstalaci, přírodní živly, nedostatečné uhašení ohně a následné ponechání ohniště bez dozoru, špatný stav komínů, neopatrnost při používání kotlů na tuhá paliva a v neposlední řadě úmyslné zapálení. [33]

Nejrozsáhlejším požárem posledních let byl rozsáhlý požár kulturního domu v roce 2007, který byl způsoben úmyslným zapálením cizí osoby, škody byly vyčísleny na 13,5 mil. Kč. V listopadu roku 2008 došlo k úmyslnému založení požáru pohostinství v části obce Květná. Škoda přesáhla 1 mil. Kč. Jednalo se již o druhý případ požáru v tomto pohostinství. Při obou uvedených požárech nedošlo k usmrcení ani zranění osob.

7.1.3 Krádeže v obci Strání

Krádeže vždy znamenaly pro společnost značné riziko. Obyvatelé obce se mohou obávat krádeží vozidel a jejich součástí, drobných kapesních krádeží na různých sportovních a kulturních akcích, v restauracích, koupališti apod., ale také krádeží vloupáním do restaurací, obchodů, rodinných domů, vozidel apod. Krádeže mohou být spáchány z různých důvodů pachatele jako např. ekonomická situace, závist, závislost na hracích automatech, alkoholu nebo drogách. V některých případech si může situaci zavinit samotný okradený svou nedbalostí a nedostatečným zajištěním svého majetku, která pachatele přímo vybízí ke krádeži, např. ponechání hodnotných věcí ve vozidle, ponechání majetku bez dozoru, nezamykání obydlí. Za posledních sedm let byl pro obyvatele obce Strání nejhorším rokem z pohledu kriminality rok 2012, kdy došlo k 25 případům krádeží vloupáním, 5 případům ostatních krádeží a 32 přestupkům proti majetku. Krádeže tvoří 49 % veškeré trestné činnosti spáchané v obci.

V obci docházelo v minulosti k častým vloupáním do barů, restaurací, obchodů, krádežím okapů, náradí, osobních vozidel apod. V únoru 2013 se pokusili dva pachatelé ukrást nákladní vozidlo sypač v hodnotě 1,5 mil. Kč a následně o měsíc později došlo k pokusu o krádež pracovního stroje JCB v hodnotě 1 mil. Kč. Z lidského pohledu však byly nejkrutější dva případy přepadení směnárny na hraničním přechodě se Slovenskem. V červnu 2011 přepadli tuto směnárnu dva maskovaní lupiči se samopalem. V březnu 2010 došlo k da-

leko brutálnějšímu loupežnému přepadení, kdy maskovaný pachatel fyzicky zaútočil na pracovníci směnárny kladivem, kterou následně spoutal lepicí páskou. Ve směnárně a v okolí byly po prvním přepadení nainstalovány bezpečnostní kamery.

7.1.4 Veřejný pořádek v obci Strání

Veřejný pořádek lze chápat jako soubor vztahů, které vznikají na veřejnosti přístupných místech. Mezi přestupky proti veřejnému pořádku můžeme převážně zařadit rušení nočního klidu, vzbuzování veřejného pohoršení, znečišťování veřejného prostranství nebo veřejně přístupných objektů, a z pohledu bezpečnosti majetku zničení nebo poškození veřejného prostranství nebo veřejně přístupného objektu. Přestupky jako rušení nočního klidu nebo vzbuzování veřejného pohoršení přímo neohrožují obyvatele obce a jejich majetek, ale jsou často prvním impulzem k páčání další trestné činnosti.

K zabezpečení veřejného pořádku v obci může obec vydávat obecně závazné vyhlášky. V obci Strání však chybí obecně závazná vyhláška týkající se místních záležitostí veřejného pořádku, především taková, která by stanovila podmínky pořádání veřejných hudebních produkcí. Při pořádání těchto hudebních akcí dochází často k porušování veřejného pořádku, převážné rušení nočního klidu a vandalismu na obecním i soukromém majetku.

7.1.5 Dopravní nehody v obci Strání

Obcí Strání projede denně okolo 3 200 vozidel denně a to nese zvýšení riziko v podobě dopravních nehod. Za období posledních pěti let došlo v katastru obce k 35 dopravním nehodám. Při těchto nehodách došlo k usmrcení 1 osoby, 2 osoby byly zraněny těžce a 23 osob utrpělo lehká zranění. V pěti případech šlo o nehody nezaviněné řidičem. Ostatní nehody byly způsobeny vinou řidiče, kdy ve čtyřech případech byl řidič pod vlivem alkoholu nebo jiné psychotropní látky. Příčiny nehod jsou různé, nejvíce nehod způsobili řidiči, kteří se plně nevěnovali řízení, nepřizpůsobili rychlost stavu vozovky, nedali přednost v jízdě. [30]

7.1.6 Trestná činnost páchaná na seniorech v obci Strání

Trestná činnost páchaná na seniorech spadá především do majetkové trestné činnosti a v poslední době se s ní setkáváme stále častěji, neboť senioři jsou snadným terčem podvodníků a zlodějů. Jedná se především o podvody, kdy pachatelé pod určitou záminkou vylákají od seniorů peníze, dále se může jednat o krádeže a loupeže. Senioři jsou většinou důvěřiví, často

omezeně tělesně pohybliví a velmi často uchovávají vyšší finanční hotovost na dobře dostupných a předpokládaných místech. Při krádežích a loupežích pachatelé často také využívají fyzické převahy.

Prokazatelně byl v obci Strání, dle informace Policie ČR, za období 2010 až 2014 zaznamenán pouze jeden případ trestné činnosti páchané na seniorech, a to v roce 2010. Tato trestná činnost byla do bakalářské práce zahrnuta z důvodu stále se zvyšujícího potencionálního nebezpečí, které seniorům hrozí. I když byl oficiálně prokázán pouze jeden trestný čin za sledované období, lze se domnívat, že počet je daleko vyšší. Někteří starší lidé se stydí říci si o pomoc a trestný čin neoznámí Policii ČR. Důvody takového počínání jsou různé, mohou se obávat, že budou vnímáni jako neschopní, nechtějí být na obtíž nebo se mohou za své podvedení stydět.

7.2 Dotazníkové šetření

Pro zjištění nezávislého pohledu běžného občana na stav bezpečnosti v obci Strání a pro získání podkladů pro sestavení SWOT analýzy byla zvolena metoda dotazníkového šetření. Dotazník oslovuje přímo obyvatele obce Strání a části Květná, kterých se sledovaná problematika nejvíce dotýká. Respondenti byli informováni, že jde o anonymní dotazník, který slouží pouze pro účely zpracování bakalářské práce.

Dotazník obsahuje 12 otázek, převážná část otázek je uzavřených, kde mají respondenti možnost výběru odpovědí, 3 otázky jsou otevřené, 1 otázka polouzavřená. Byla zvolena tištěná verze dotazníku, kdy bylo rozdáno 100 dotazníků, jejichž návratnost byla 59 %.

První 3 otázky jsou směřovány přímo na respondenta, na jeho pohlaví, věk a bydliště.

Otázka č. 1 - Pohlaví respondentů

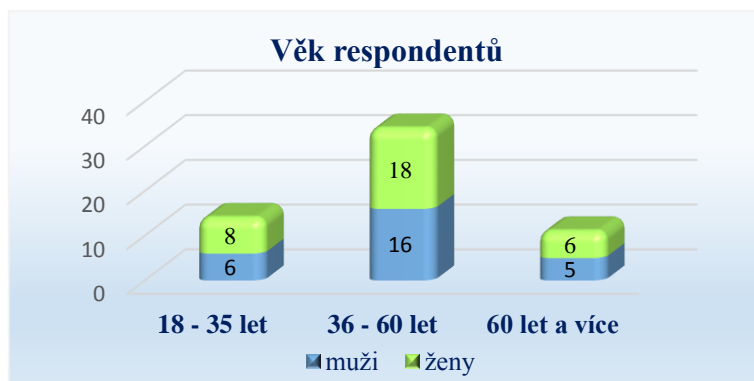
Z 59 vrácených dotazníků vyplnilo dotazník 32 žen a 27 mužů (graf č. 6).

Graf 6 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 1 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 2 - Věk respondentů

Otázka dávala na výběr odpověď ze tří věkových kategorií. Nejvíce dotazníků vyplnili respondenti ve věkové kategorii 36 až 60 let, celkem 34 (58 %). Poměr mužů a žen je srovnatelný ve všech věkových kategoriích (graf č. 7).

Graf 7 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 2 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 3 – Místo bydliště

Dotazník vyplnilo 27 obyvatel obce Strání a 32 obyvatel části Květná. Poměr mužů a žen je srovnatelný (graf č. 8).

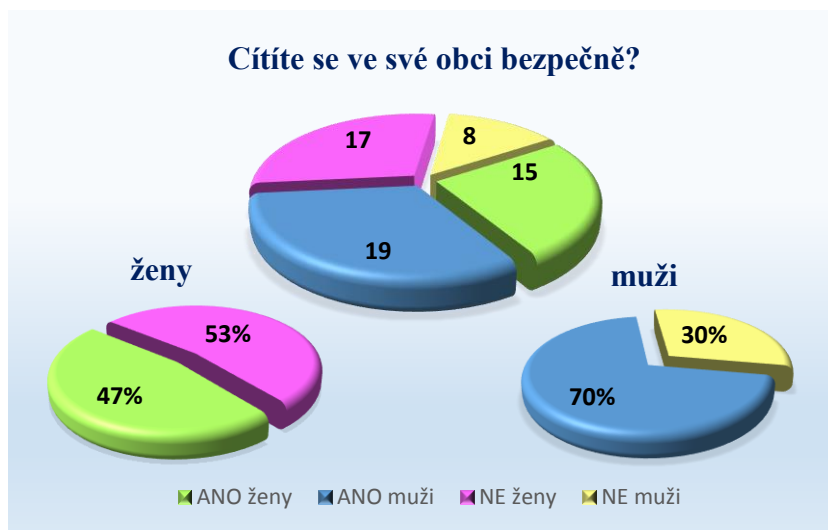
Graf 8 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 3 [Zdroj: autorka]

Další otázky jsou již směřovány na pohled respondentů na bezpečnost v obci Strání a její části Květná.

Otázka č. 4 – Cítíte se ve své obci bezpečně?

Na otázku odpověděli všichni respondenti. Na výběr byla odpověď ano nebo ne. Z pohledu všech dotázaných bez rozdílu pohlaví odpovědělo 58 % dotázaných ano, u 42 % byla odpověď ne. Avšak z pohledu rozdělení pohlaví lze konstatovat, že se více cítí bezpečně v obci

muži. Většina dotázaných mužů, tj. 70 %, odpovědělo ano. Na otázku odpovědělo ano pouze 47 % žen, ostatní ženy tj. 53 % odpověděly ne (graf č. 9).

Graf 9 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 4 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 5 – Cítíte se bezpečněji, než před vstupem ČR do schengenského prostoru, tj. před rokem 2008?

Z odpovědí lze jednoznačně vyvodit, že vstup do schengenského prostoru a s tím související otevření státní hranice a zrušení oddělení Policie ČR, mělo na bezpečnost obyvatel obce a jejich majetku značný dopad. Na otázku odpověděli všichni respondenti. Na výběr byly pouze odpovědi ano nebo ne. 56 dotázaných (95 %) odpovědělo na otázku ne, ano odpověděli pouze 3 obyvatelé obce (graf č. 10).

Graf 10 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 5 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 6 – Myslíte se, že činnost Policie ČR dostatečně zajišťuje bezpečnost v obci?

Na otázku odpověděli všichni respondenti. Na výběr byly pouze odpovědi ano nebo ne. Z celkového počtu dotázaných odpovědělo 47 dotázaných na otázku ne, tj. 80 %, pouze

zbylých 12 dotázaných si myslím, že činnost složek policie je dostatečná (graf č. 11). Z odpovědí lze tedy usoudit, že činnost složek policie v obci by měla být intenzivnější.

Graf 11 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 6 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 7 - Myslíte si, že orgány obce dostatečným způsobem zabezpečují bezpečnost občanů obce?

Na otázku odpověděli všichni respondenti. Na výběr byly pouze odpovědi ano nebo ne. Z celkového počtu dotázaných odpovědělo 49 dotázaných na otázku ne, tj. 83 %, pouze 10 dotázaných si myslím, že orgány obce dělají maximum pro bezpečnost občanů (graf č. 12). Z odpovědí lze usoudit, že by obec měla k otázce bezpečnosti obyvatel obce a majetku občanů i veřejného majetku přistupovat odpovědněji.

Graf 12 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 7 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 8 – Jaké bezpečnostní opatření si myslíte, že v obci chybí a mělo by být zavedeno? Uveďte.

Jde o otevřenou otázku, na kterou odpovědělo 52 respondentů. Velká část dotázaných, tj. 22, se shodla, že by mělo být v obci zřízeno oddělení policie s nepřetržitým provozem, 10 dotázaných si myslí, že ke zlepšení bezpečnostní situace v obci by přispěl bezpečnostní kamerový systém, 9 dotázaných by v obci zřídilo obecní policii. Další odpovědi jsou uvedeny v grafu č. 13.

Graf 13 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 8 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 9 – Určete 5 rizik, o kterých si myslíte, že nejvíce ohrožují bezpečnost osob a majetku v obci (např. požáry, povodně, technické havárie, únik nebezpečné chemické látky, krádeže, veřejný pořádek, trestná činnost páchaná na seniorech, dopravní nehody apod.). Ohodnoťte tyto rizika stupnicí 1 až 10.

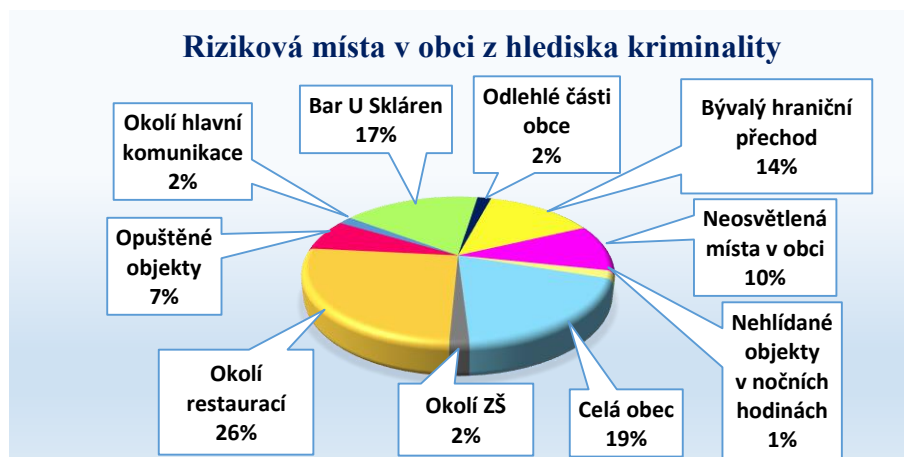
Při hodnocení rizika byla stanovena stupnice, kde 1 znamená velmi nízké riziko, 5 střední riziko, 10 velmi vysoké riziko. Jde o otevřenou otázku, na kterou odpověděli všichni respondenti, někteří však uvedli méně než 5 rizik. Obec Strání nejvíce ohrožují krádeže (uvedlo 49 respondentů), dopravní nehody (uvedlo 41 respondentů), veřejný pořádek (uvedlo 36 respondentů), požáry (uvedlo 31 respondentů), trestná činnost páchaná na seniorech (uvedlo 21 respondentů), povodně (uvedlo 21 respondentů) a další rizika, které jsou uvedeny v grafu č. 14 včetně hodnocení rizika.

Graf 14 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 9 [Zdroj: autorka]

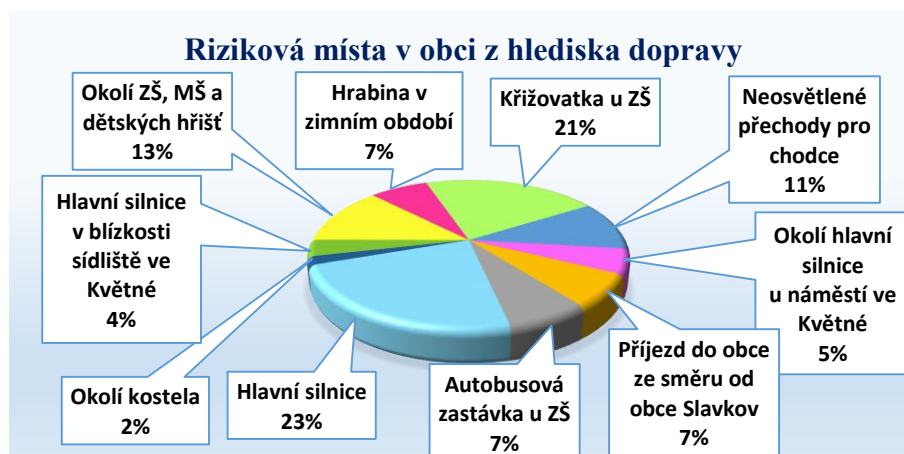
Otázka č. 10 – Určete místa v obci, o kterých si myslíte, že jsou z hlediska bezpečnosti nevíce rizikové a uveďte proč.

Otázka je rozdělena na dvě části, část a) z hlediska kriminality, část b) z hlediska dopravy. Na část otázky z pohledu kriminality odpovědělo 48 dotázaných. Mezi nejvíce ohrožená místa z hlediska kriminality patří převážně okolí restaurací, což ve svých odpovědích uvedlo 15 dotázaných, 10 dalších dotázaných pak uvedlo okolí baru U skláren, kde jsou často pořádány různé hudební akce konané do ranních hodin a dochází k porušování veřejného pořádku. Dalšími místy, které byly uvedeny jsou hraniční přechod, neosvětlená místa v obci nebo opuštěné objekty a jiné uvedené v grafu č. 15 s uvedením procenta respondentů.

Graf 15 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 10 a) [Zdroj: autorka]

Na část otázky z pohledu dopravy odpovědělo 53 dotázaných. Mezi nejvíce ohrožená místa z hlediska dopravy patří v obci hlavní komunikace, kterou uvedlo 13 dotázaných, dalším rizikovým místem je křižovatka u ZŠ, okolí ZŠ, MŠ a dětských hřišť, neosvětlené přechody pro chodce a jiná místa uvedená v grafu č. 16 s uvedením procenta respondentů.

Graf 16 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 10 b) [Zdroj: autorka]

Otázka č. 11 – Byl/a jste v minulosti přímým účastníkem situace ohrožující vaši bezpečnost nebo váš majetek? Pokud ano uveďte jaké např. krádež, dopravní nehoda, požár apod.

Na otázku odpověděli všichni respondenti. 23 dotázaných (39 %) se dostali do situace, která ohrožovala jejich bezpečnost nebo jejich majetek. Ve většině případů šlo o dopravní nehody a krádeže, jeden respondent uvedl krádež osobního automobilu, jeden pak vykradení domu. 36 respondentů (61 %) odpovědělo na otázku ne (graf č. 17).

Graf 17 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 11 [Zdroj: autorka]

Otázka č. 12 – Setkal/a jste se ve svém okolí s trestnou činností páchanou na seniirech (podvody, krádeže apod.)?

Na otázku odpověděli všichni respondenti. 21 dotázaných (36 %) se setkala s trestnou činností páchanou na seniirech. 38 dotázaných odpovědělo na otázku ne (graf č. 18).

Graf 18 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 12 [Zdroj: autorka]

Z dotazníkového šetření lze vyvodit, že obyvatelé obce Strání se ve své obci necítí nejbezpečněji. Největší problém vidí v absenci nepřetržitého dohledu bezpečnostních složek, buď oddělení policie, nebo obecní policie, a také v tom, že se jedná o příhraniční obec, která je ohrožena přeshraniční kriminalitou.

7.3 SWOT analýza bezpečnosti v obci Strání

K posouzení bezpečnosti byla zvolena SWOT analýza, jejímž cílem je analyzovat vnitřní a vnější prostředí bezpečnosti v obci Strání. K sestavení SWOT analýzy byly využity informace získané z dotazníkového šetření, místní znalost a další zjištěná data. V tabulkách č. 9 a 10 jsou vyhodnoceny vnitřní silné a slabé stránky a vnější příležitosti a hrozby obce z pohledu bezpečnosti osob a jejich majetku. V tabulce č. 10 je SWOT analýza rozšířena o váhu daného faktoru a jeho hodnotu.

Tabulka 9 SWOT analýza bezpečnosti obce Strání

	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
INTERNÍ	Detašované pracoviště OOP Bojkovice Absence trvale žijících kritických skupin obyvatel Umístění stacionárního zařízení na měření rychlosti projíždějících vozidel a bezpečnostní prvky na silnici I/54 SDH v obci Strání Informovanost občanů Zákaz průjezdu motorových vozidel nad 3,5 t	Příhraniční obec – zvýšená kriminalita Absence obecní policie Nedostatek finančních prostředků obce Nedostatečný kamerový systém Nedostatečné a zastaralé osvětlení přechodů pro chodce a některých částí obce Absence vyhlášky obce týkající se zabezpečení veřejného pořádku v obci
	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
EXTERNÍ	Zřízení oddělení Policie ČR s nepřetržitým provozem Zřízení obecní policie Vybudování kamerového systému v obci Snížení rizik spojených s automobilových provozem – bezpečnostní prvky, osvětlení Osvěta a vzdělávání v oblasti bezpečnosti ve školách, u dospělé populace převážně seniorů Zvýšení kontrol rychlosti vozidel ze strany dopravního inspektorátu policie	Zvýšení počtu krádeží, přeshraniční kriminalita Neukázněnost řidičů ohrožujících svým počínáním bezpečnost obyvatel Vandalismus na veřejném i soukromém majetku Nebezpečí požárů Nebezpečí povodní Zvýšení počtu trestné činnosti páchané na seniorech

[Zdroj: autorka]

Tabulka 10 Rozšířená SWOT analýza bezpečnosti obce Strání

		SILNÉ STRÁNKY			SLABÉ STRÁNKY					
		V	H	VH	V	H	VH			
INTERNÍ	1	Detašované pracoviště OOP Bojkovice	0,3	4	1,2	1	Příhraniční obec – zvýšená kriminalita	0,3	-5	-1,5
	2	Umístění stacionárního zařízení na měření rychlosti projíždějících vozidel a bezpečnostní prvky na silnici I/54	0,22	3	0,66	2	Absence obecní policie	0,22	-4	-0,88
	3	Absence trvale žijících kritických skupin obyvatel	0,17	4	0,68	3	Nedostatek finančních prostředků obce	0,16	-3	-0,48
	4	SDH v obci Strání	0,15	3	0,45	4	Nedostatečný kamerový systém	0,12	-3	-0,36
	5	Informovanost občanů	0,08	3	0,24	5	Nedostatečné a zastaralé osvětlení přechodů pro chodce a některých částí obce	0,1	-2	-0,2
	6	Zákaz průjezdu motorových vozidel nad 3,5 t	0,08	2	0,16	6	Absence vyhlášky obce týkající se zabezpečení veřejného pořádku v obci	0,1	-1	-0,1
		Celkem	1	-	3,39		Celkem	1	-	-3,52
		PŘÍLEŽITOSTI			HROZBY					
		V	H	VH	V	H	VH			
EXTERNÍ	1	Zřízení oddělení Policie ČR s nepřetržitým provozem	0,3	5	1,5	1	Zvýšení počtu krádeží, přeshraniční kriminalita	0,3	-4	-1,2
	2	Zřízení obecní policie	0,2	4	0,8	2	Neukázněnost řidičů ohrožujících bezpečnost obyvatel	0,25	-3	-0,75
	3	Vybudování kamerového systému v obci	0,18	3	0,54	3	Vandalismus na veřejném i soukromém majetku	0,14	-3	-0,42
	4	Snížení rizik spojených s automobilovým provozem – bezp. prvky, osvětlení	0,14	3	0,42	4	Nebezpečí požárů	0,11	-2	-0,22
	5	Osvěta a vzdělávání v oblasti bezpečnosti ve školách, u dospělé populace převážně seniorů	0,1	2	0,2	5	Nebezpečí povodní	0,1	-2	-0,2
	6	Zvýšení kontrol rychlosti vozidel ze strany dopravního inspektorátu policie	0,08	2	0,16	6	Zvýšení počtu trestné činnosti páchané na seniorech	0,1	-3	-0,3
		Celkem	1	-	3,62		Celkem	1	-	-3,09

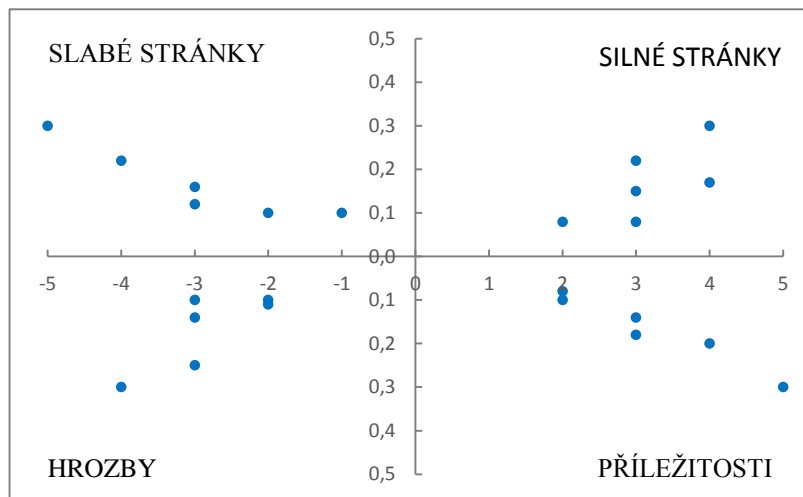
Legenda: V váha významnosti, H hodnota, VH vyhodnocení

[Zdroj: autorka]

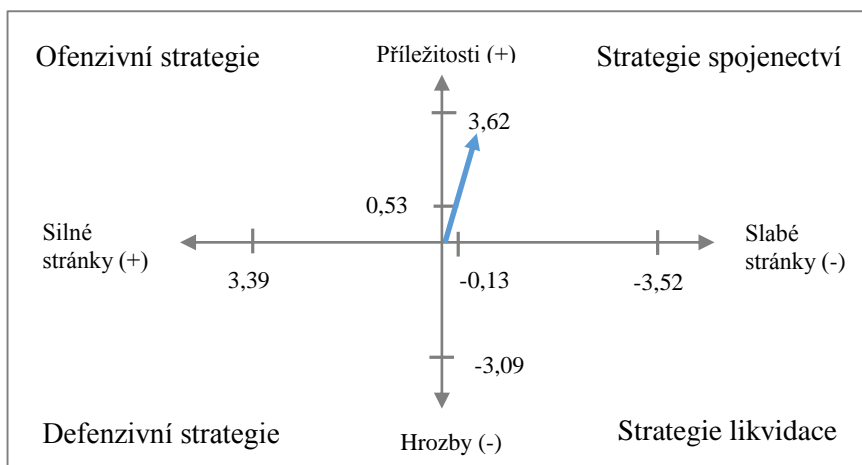
Tabulka 11 Vyhodnocení SWOT analýzy

Silné stránky	3,39	Příležitosti	3,62
Slabé stránky	-3,52	Hrozby	-3,09
Celkem interní	-0,13	Celkem externí	0,53
SWOT výsledek	0,4		

[Zdroj: autorka]

Graf 19 Grafické znázornění SWOT analýzy bezpečnosti obce Strání [Zdroj: autorka]

Graf 20 Grafické znázornění strategie SWOT analýzy bezpečnosti obce Strání [Zdroj: autorka]

Cílem SWOT analýzy je využít silných stránek a příležitostí k eliminaci slabých stránek a hrozeb. Po zpracování SWOT analýzy bezpečnostního prostředí obce Strání lze vyvodit, že při optimálním využití silných stránek a příležitostí obce může dojít ke snížení slabých stránek a hrozeb a předcházet ohrožení obyvatel obce a jejich majetku, převážně snížit kriminalitu v obci Strání. V grafech č. 19 a 20 jsou graficky znázorněny výsledky provedené SWOT analýzy. Z grafu č. 20 vyplývá, že slabé stránky převažují nad silnými a příležitosti převažují nad hrozbami, tedy výsledek SWOT analýzy se nachází v kvadrantu **strategie spojení**. Ke zlepšení bezpečnostní situace v obci Strání by tedy měla být zvolena především strategií spojení, která je zaměřena na překonání slabých stránek využitím naskytnutých příležitostí.

8 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ NA ZKVALITNĚNÍ BEZPEČNOSTI V OBCI STRÁNÍ

Je v zájmu každé obce zvyšovat kvalitu života občanů. Jedna ze základních priorit kvality života je bezpečí a tedy učinění opatření k jeho dosažení a trvalého udržení. Největšími riziky, které ohrožují obyvatele obce Strání je kriminalita, převážně majetková, a bezpečnost silničního provozu. Proto by měla být těmto rizikům věnována zvýšená pozornost a bezpečnostní opatření zaměřena přednostně na tyto rizika.

Jednou z možností jak snížit v obci kriminalitu a trvale zachovat bezpečnost, ale také zlepšit bezpečnostní situaci z pohledu bezpečnosti silničního provozu, je zřídit v obci **oddělení policie s nepřetržitým provozem**. Současné řešení, kdy je v obci zřízeno detašované pracoviště OOP Bojkovice s omezeným provozem, považuje převážná část veřejnosti za nedostatečnou a činnost policie nesplňuje očekávání obyvatel. Jiná možná varianta je také zachování stávajícího detašovaného pracoviště policie a bezpečnost posílit zřízením **obecní policie**. Hlavní pracovní náplní strážníků by byla zejména prevence, pravidelné pochůzky v ulicích obce, ochrana osob a majetku, kontrola dodržování nočního klidu, zajištění bezpečnosti na přechodech pro chodce, zejména v blízkosti ZŠ. Obecně lze říci, že samotná přítomnost policisty nebo strážníka v ulicích obce, působí preventivně a potenciální pachatel upustí od myšlenky svého protiprávního jednání.

Dalším vhodným řešením, které by bylo vhodné učinit v obci ke zvýšení bezpečnosti z pohledu kriminality je modernizace a rozšíření kamerového systému, rekonstrukce veřejného osvětlení a vydání veřejné vyhlášky obce týkající se veřejného pořádku v obci.

Současný kamerový systém byl instalován z důvodu zvyšující se kriminality po otevření hranic. Slouží k monitoringu pohybu v obci, ale převážně k monitoringu projíždějících vozidel, hlavně na příjezdu a na odjezdu směrem na Slovensko. Současné rozmístění kamer je v blízkosti silnice I/54, především na křižovatkách a na bývalém hraničním přechodu. Kamerový systém je provozován obcí a není propojen s oddělením policie. Vzhledem k neustále se vyvíjejícím technologiím je potřeba **kamerový systém zmodernizovat a rozšířit** na více problémových míst v obci a tím zvýšit pocit bezpečí a komfort bydlení občanů obce Strání. Současné technologie umožňují daleko vyšší rozlišení, vysoce výkonné noční přisvity a mnohonásobný optický zoom. V případě provádění záznamů je provozování kamerového systému považováno za zpracování osobních údajů, z toho důvodu by měl být systém propojen s oddělením Policie ČR nebo provozován obecní policií, za předpokladu,

že by byla v obci zřízena. Kamery je vhodné umístit do blízkého okolí restaurací, náměstí U Zámečku, náměstí Emanuela Zahna ve Květné a blízkosti kostela. Vhodně zvoleným a umístěným kamerovým systémem lze napomáhat k odhalování trestné činnosti a samotné povědomí o instalovaných kamerách působí preventivně.

Kvalitní veřejné osvětlení by mělo být standardem každé moderní obce či města. V obci Strání je v současnosti velmi zastaralé a poruchové veřejné osvětlení, které bylo vybudováno v šedesátých letech 20. století, a na některých místech je osvětlení kapacitou nedostačující. Navrhovaným řešením je stávající osvětlení, které využívá výbojky, zaměnit za **veřejné osvětlení s využitím LED technologie**. Pořizovací náklady LED osvětlení jsou v porovnání s výbojkami vyšší, ale vykazují menší spotřebu energie, nižší provozní náklady a dlouhou životnost, 3 až 4 krát delší oproti výbojkám. LED osvětlení může v celkovém součtu snížit náklady až o 60 %. Při využití této technologie by činily průměrné náklady za jedno světelné místo cca 50 000,- Kč.

Další opatření, které je vhodné realizovat je **vydání obecně závazné vyhlášky** obce Strání, týkající se místních záležitostí veřejného pořádku, především stanovit podmínky pořádání veřejných hudebních produkcí, aby nedocházelo k obtěžování obyvatel nadměrným hlukem, a aby byla dostatečně zajištěna bezpečnost návštěvníků těchto akcí dostatečným počtem pořadatelů. Právě při pořádání akcí takového typu dochází často k porušování veřejného pořádku, převážně rušení nočního klidu a vandalismu na obecním i soukromém majetku.

Největším nebezpečím v obci z pohledu silničního provozu představují přechody pro chodce a rychlost projíždějících vozidel. V obci Strání je na silnici I/54 celkem 7 přechodů pro chodce a některé z nich jsou, hlavně za snížené viditelnosti, nepřehledné. Nápravy lze dosáhnout **instalací osvětlení** nad přechody pro chodce a náhradou stávající svislé dopravní značení novým **zvýrazněným dopravním značením** se žlutým podkladem, které by zvýšilo pozornost řidiče a včas ho upozornilo na blížící se přechod. Celkem se jedná o úpravu čtyř nejvíce ohrožených přechodů.

Ke snížení rychlosti projíždějících vozidel by také přispěla **instalace dopravního značení** upozorňující řidiče na snížení rychlosti při vjezdu do obce směrem od obce Slavkov, v této části obce řidiči totiž projíždějí nejrychleji.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo posouzení bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání. Při zpracování bylo využito poznatků z odborné literatury, ze zákonů, z internetových zdrojů převážně státních institucí, statistické přehledy poskytnuté Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje a HZS Zlínského kraje a další dostupné informace. Práce je rozdělena na dvě hlavní části s celkovým počtem osmi kapitol.

Obec Strání je větší příhraniční obcí Zlínského kraje s celkovým počtem 3,5 tisíce obyvatel, jejichž životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí mohou být ohroženy různými MU naturogenního i antropogenního původu. Díky své poloze je bezpečnost v obci více ohrožována některými druhy kriminality, převážně majetkovou. Pro přehledné zobrazení nejpravděpodobnějších potenciálních příčin ohrožení obyvatel obce a jejich majetku byla zvolena analytická technika diagram příčin a následků. K sestavení diagramu bylo zvoleno na základě místní znalosti šest nejvíce předpokládaných ohrožení bezpečnosti, a to požáry, povodně a záplavy, krádeže, dopravní nehody, veřejný pořádek a trestná činnost páchaná na seniorrech.

Pro vypracování analýzy bezpečnosti byla dále zpracována SWOT analýza, jejímž podkladem bylo, mimo jiné zjištěné údaje, dotazníkové šetření obyvatel obce, kterých se sledovaná problematika nejvíce dotýká. Z dotazníkového šetření vyplývá, že se obyvatelé obce nejvíce obávají krádeží, dopravních nehod, nerespektování veřejného pořádku a požárů. Pouze 58 % dotázaných občanů se cítí ve své obci bezpečně. Z odpovědí lze jednoznačně vyvodit, že vstup do schengenského prostoru a s tím související otevření státní hranice a zrušení oddělení Policie ČR, mělo na bezpečnost obyvatel obce a jejich majetku značný dopad. 95 % dotázaných totiž vnímá otevření hranic z pohledu svého bezpečí negativně. Také z poskytnutých statistických údajů trestné činnosti v obci Strání je evidentní, že v roce 2012 extrémně vzrostl počet krádeží vloupáním. Oproti roku 2011 je tento počet vyšší o 13 činů, což představuje nárůst o 108 %, v porovnání s rokem 2010 je však počet v roce 2012 více jak 8 krát vyšší.

Po zpracování SWOT analýzy bezpečnostního prostředí obce Strání lze vyvodit, že ke zlepšení bezpečnostní situace v obci Strání by měla být zvolena především strategie spojenectví, která je zaměřena na překonání slabých stránek využitím naskytnutých příležitostí. Nejvyšší váhu slabých stránek zaujímá poloha obce a s tím spojená přeshraniční kriminalita, absence obecní policie, nedostatek finančních prostředků a nedostatečný kamerový systém.

V závěru práce jsou navrženy opatření ke zkvalitnění bezpečnosti v obci Strání, která jsou zaměřena především na snížení kriminality a bezpečnost silničního provozu. Nejvýznamnějším navrženým opatřením je zajištění stálého dohledu ozbrojených bezpečnostních složek zřízením oddělení Policie ČR s nepřetržitým provozem nebo zřízením obecní policie. Dále pak modernizace a rozšíření kamerového systému na více problémových míst v obci a další opatření.

Míru ohrožení životů, zdraví, majetku lze účinně snižovat preventivními opatřeními. Je všeobecně známé, že je účinnější ohrožení včas předcházet, než očekávat až se stane.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BRABEC, František. *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Vyd. 1. Praha: Public History, 2001, 400 s. ISBN 80-86445-04-06.
- [2] DOLEŽAL, Ján, MÁCHAL, Pavel a LACKO, Bronislav. *Projektový management podle IPMA*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2009, 507 s. ISBN: 978-80-247-2848-3.
- [3] CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007, 265 s. ISBN: 978-80-247-1369-4.
- [4] KAMENÍK, Jiří a BRABEC, František. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.
- [5] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II*. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, 123 s. ISBN 978-80-7318-631-9.
- [6] LUKÁŠ, Luděk a kolektiv. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Vyd. 1. Zlín: VeRBuM, 2013, 456 s. ISBN 978-80-87500-35-4.
- [7] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Ochrana osob a majetku*. Praha: České vysoké učení technické, 2011. ISBN 978-80-01-04843-6.
- [8] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Strategické řízení bezpečnosti území a organizace*. Praha: České vysoké učení technické, 2011. ISBN 978-80-01-04844-3.
- [9] ZEMAN, Petr. *Česká bezpečnostní terminologie: výklad základních pojmů*. Vyd. 1. Brno: Ústav strategických studií vojenské akademie v Brně, 2002, 186 p. ISBN 8021030372.

Vyhlášky a zákony:

- [10] ČESKO. Usnesení č. 2/1993 ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s.17-23. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
- [11] ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 3-16. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.
- [12] ČESKO. Ústavní zákon č. 110/1998 ze dne 22. dubna 1998 o bezpečnosti České republiky. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5386-5387. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.
- [13] ČESKO. Zákon č. 200/1990 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 35, s. 810-826. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>.

- [14] ČESKO. Zákon č. 238/2000 ze dne 28. června 2000 o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3454-3460. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-238>.
- [15] ČESKO. Zákon č. 239/2000 ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3461-3474. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- [16] ČESKO. Zákon č. 240/2000 ze dne 8. června 2000 o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3475-3487. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.
- [17] ČESKO. Zákon č. 254/2001 ze dne 28. června 2001 o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 98, s. 5617-5667. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [18] ČESKO. Zákon č. 273/2008 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 104, s. 4086-4116. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.
- [19] ČESKO. Zákon č. 40/2009 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 354-461. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.
- [20] ČESKO. Zákon č. 553/1991 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In. *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 91, s. 2636-2742. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>.
- [21] Obecně závazná vyhláška obce Strání č. 1/2002 požární řád. Dostupné také z: <http://www.strani.cz/content/11/read/578>.

Internetové zdroje:

- [22] Bezpečnost. In. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit.: 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-bezpecnost.aspx>
- [23] Informace o obci. In. *Obec Strání* [online]. [cit.: 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.strani.cz/content/2/>
- [24] Integrovaný záchranný systém. In. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online] [cit.: 2015-01-03]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>
- [25] Ishikawův diagram. In. *Management mania* [online]. [cit.: 2015-03-20]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/ishikawuv-diagram>

- [26] Maslowova pyramida lidských potřeb. In. *Osud* [online]. [cit.: 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.osud.biz/24-05-2012/1286/psychologie/maslowova-pyramida-lidskych-potreb>
- [27] Mimořádná situace. In. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit.: 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-mimoradna-situace.aspx>
- [28] Riziko. In. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit.: 2014-11-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/riziko.aspx>
- [29] Sčítání lidu, domů a bytů 2011. In. *Český statistický úřad* [online]. [cit.: 2015-03-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb>
- [30] Statistické vyhodnocení nehodovosti v silničním provozu na vybrané lokalitě. In. *Ministerstvo dopravy České republiky* [online]. [cit.: 2015-04-21]. Dostupné z: <http://maps.jdvm.cz/cdv2/apps/nehodynalokalite/Search.aspx>
- [31] Zpravodaj obce Strání. In. *Obec Strání* [online]. [Citace: 2015-01-20]. Dostupné z: <http://www.strani.cz/content/40/read/84>

Ostatní zdroje:

- [32] Krajské ředitelství policie Zlínského kraje. *Statistické informace trestné činnosti. KRPZ-8602/ČJ-2015-1500PI.*
- [33] Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje. *Statistické informace výjezdů Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje.*

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICP	Inspektorát cizinecké policie
IZS	Integrovaný záchranný systém
MŠ	Mateřská škola
MU	Mimořádná událost
OOP	Obvodní oddělení policie
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Maslowova pyramida potřeb</i>	<i>12</i>
<i>Obrázek 2 Prostorové uspořádání opatření systému fyzické bezpečnosti</i>	<i>24</i>
<i>Obrázek 3 Diagram příčin a následků</i>	<i>36</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Přehled násilných a mravnostních trestných činů</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 2 Přehled majetkových trestných činů</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 3 Přehled ostatních kriminálních činů.....</i>	<i>29</i>
<i>Tabulka 4 Přehled zbývající kriminality</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 5 Přehled hospodářských trestných činů</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 6 Souhrnný přehled trestné činnosti v obci Strání.....</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 7 Přehled vybraných přestupků spáchaných v obci Strání</i>	<i>30</i>
<i>Tabulka 8 Přehled výjezdů HZS Zlínského kraje.....</i>	<i>33</i>
<i>Tabulka 9 SWOT analýza bezpečnosti obce Strání</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 10 Rozšířená SWOT analýza bezpečnosti obce Strání</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 11 Vyhodnocení SWOT analýzy.....</i>	<i>48</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Trestné činy v obci Strání</i>	31
<i>Graf 2 Porovnání celkové kriminality</i>	31
<i>Graf 3 Krádeže vloupáním v obci Strání</i>	32
<i>Graf 4 Porovnání počtu krádeží vloupáním</i>	33
<i>Graf 5 Zásahy HZS Zlínského kraje v obci Strání</i>	34
<i>Graf 6 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 1</i>	40
<i>Graf 7 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 2</i>	41
<i>Graf 8 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 3</i>	41
<i>Graf 9 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 4</i>	42
<i>Graf 10 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 5</i>	42
<i>Graf 11 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 6</i>	43
<i>Graf 12 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 7</i>	43
<i>Graf 13 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 8</i>	44
<i>Graf 14 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 9</i>	44
<i>Graf 15 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 10 a)</i>	45
<i>Graf 16 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 10 b)</i>	45
<i>Graf 17 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 11</i>	46
<i>Graf 18 Vyhodnocení otázky dotazníku č. 12</i>	46
<i>Graf 19 Grafické znázornění SWOT analýzy bezpečnosti obce Strání</i>	49
<i>Graf 20 Grafické znázornění strategie SWOT analýzy bezpečnosti obce Strání</i>	49

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vážená paní / Vážený pane,

jmenuji se Alena Kozumplíková a studuji 3. ročník Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulty logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti.

V rámci tématu mé bakalářské práce se věnuji posouzení bezpečnosti osob a jejich majetku v obci Strání a analýzou rizik ohrožující bezpečnost obce.

Tímto bych Vás ráda požádala, jako občana obce Strání, o vyplnění přiloženého dotazníku.

Zdůrazňuji, že dotazník je anonymní. Získané informace budou statisticky zpracovány a použity pouze pro účely bakalářské práce.

Alena Kozumplíková
Univerzita T. Bati Ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

1. Pohlaví:
 žena muž
2. Váš věk:
 18-35 let 36-60 let 60 let a více
3. Místo bydliště:
 Strání Květná
4. Cítíte se ve své obci bezpečně?
 ANO NE
5. Cítíte se bezpečněji, než před vstupem ČR do schengenského prostoru, tj. před rokem 2008 (otevření hranic)?
 ANO NE
6. Myslíte si, že činnost Policie ČR dostatečně zajišťuje bezpečnost v obci?
 ANO NE
7. Myslíte si, že orgány obce dostatečným způsobem zabezpečují bezpečnost občanů obce?
 ANO NE
8. Jaké bezpečnostní opatření si myslíte, že v obci chybí a mělo by být zavedeno?
Uveďte.

9. Určete 5 rizik, o kterých si myslíte, že nejvíce ohrožují bezpečnost osob a majetku v obci (např. požáry, povodně, technické havárie, únik nebezpečné chemické látky, krádeže, veřejný pořádek, trestná činnost páchaná na seniorech, dopravní nehody apod.).

Ohodnoťte tyto rizika stupnicí 1 až 10.

1 – velmi nízké riziko, 5 – střední riziko, 10 – velmi vysoké riziko.

Poř. č.	Riziko	Hodnocení rizika
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

10. Určete místa v obci, o kterých si myslíte, že jsou z hlediska bezpečnosti nejvíce rizikové a uveďte proč.

a) z hlediska kriminality:

b) z hlediska dopravy:

11. Byl/a jste v minulosti přímým účastníkem situace ohrožující vaši bezpečnost nebo váš majetek? Pokud ANO uveďte jaké např. krádež, dopravní nehoda, požár apod.

ANO NE

12. Setkal/a jste se ve svém okolí s trestnou činností páchanou na seniorech (podvody, krádeže, apod.)?

ANO NE

Děkuji Vám za Váš čas a spolupráci